

Megjelenik a Társalkodóval minden héten kétszer... t. i. vasárnap és esütőtökön.

FOGLALAT. Magyar- és Erdélyország. (Kinevezés; név-magyarosítás; bécsi rövid tudósítás a tiszaszabályozási ügy e-löhaladásáról...)

Anglia. (Alsóházi tárgyalások vallási dolgokról; O'Connell levele a repeal-gyűlésben.)

Franciaország. (Algiri tudósítások Bugeaud marsal és Abdelkader mozgalmáról; sóár-csökkenés barom számára; elegy.)

Magyarország. (Hivatalos és lírapai tudósítások a lengyel lázadást érintőleg.)

Elegyhírek. Értesítő.

Magyar- és Erdélyország.

A Galicziába legfelsőbb parancs következtében Krakó szabad állomány megszállása végett összeszont seregosztály feladatát végezvén...

O. cs. s. ap. kir. felsége Szloboda Pál oroszlányi evang. lelkész vezetéknevénél, Szabados-ra változtatását kegyelm. megengedni méltóztatott.

Domby István halálával a diósgyőri és tokaji k. kincstári uradalmi mérnök-állomás, melyhez 500 pftból álló fizetés, 50 pozs. mérő kétszeres-buza, 30 öl fa és szabad szállás van kapcsolva...

Bécsből mart. 10rül ezt írják az augsb. Allg. Zeitungnak: Széchenyi István gr., ki a tiszaszabályozási nagyszerű nemzeti vállalat élén áll, itt, hol már febr. 23ka óta tartózkodik, kölesönt kötött a fenemített ezétra. Hallomás szerint egy szerződést hozott magával...

Alkotmányosságunk — a függelékül egy-két szó napikérdésünk fölött. I. „E pártnak nemes és szabad elvei, tiszta és szeplőtlen nézetei vannak; szigorúan önzetlen; szónokokkal bír, kiknek szavuk viszhangra talál az országban; de mit használnak mindezen tehetőségek? szónokai szószerke lépven, hazafini hangjaikkal szigorú fenyegetésekre gyulnak..."

Ki ne ismerné Lamartinet a múzak fölkenjét? — de ki ne ismerné még inkább Lamartinet a jog és szabadság bajnokát — a politikai küzdőmök egyik koszorús leventéjét? — Ó azon szelleműs, élet és tapasztalat által okult férfiú, ki a jog- és népszereket szent tüzetől lelkesülve, midőn egyik kezében az alkotvány és józan szabadelvűség zászlóját lobogtatta, nem irtóztott másik kezével szétlenni azon köteléket, mely őt előbbi pártjához — barátihoz, politikai gyámolaihoz fűzvé.

vó alakulási mozgalmakat szüli 's vezérli Európában; felfo-gá annak oda pontosított irányát, miszerint a' biztosított szent jogok ne csak írott malaszt maradjanak, hanem éltető szellemmé is váljanak, 's hozzák meg ama gyümölcsöket, mikért fejlődmi trónról kezdve a' társaság minden osztályi-ból annyi jó és jeles küzdött.

Lamartine meghasonlott a' párttal, melynek főnöké-vé teremtve 's hivatta volt; 's elpártolásának oka, mint általában tudva van, az volt, mert nem találta az ellenzékét elég erősnek 's alkalmasnak azon eszmék valóslítására, mely-lyek szerint ezétra vezessék a' nemzetet; elvált tehát 's pro-grammjában fenhargon hirdeté a' tanokat, miknek dia-dalt szerezni nézete szerint annyi, mint túllépni a' társadal-mi sokoldalú pangás rubiconját 's elsőlépést tenni az álta-lányos jóllét üdvöledőjébe.

Az igaz, vannak pillanatok, vannak időszakok a' nem-zetek életében, midőn mintegy láthatlan hatalom zsbbasz-tja a' cselekvő erők ruganyosságát, üdvtelen marasmus mi-rigye száll a' sikerrel mozogni szokott haladási szellem fölé, 's ha fátýlall nem borítja is el szemei elől a' pályáirányt, melyen utját folytatnia kellene, kezét látszik mintegy le-kötni, hogy ne mozdulhasson; vagy nincs áldás legfeszül-tebb munkálkodásai, legohajtottabb vágyai 's igényeinek legmeghatóbb jelenetekbeni nyilatkozásai fölött sem, az-on egyszerű, 's a' politikai világban magát eddig soha meg nem czáfolt okból, mert az ő szent frigyí mane, thekel, phar-esként latra tétetvén, könnyűnek találtatott. Illy esetek-ben sokszor csak egyes hatalmas szózatok rázták föl a' pan-gásban sínyló nemzetet, vesékgig ható éles korholásai 's jóslatai a' végzet által ihletett látnokoknak, kik a' hazá-joknak még üdvét hozható lépéseket az ártalmassoktól meg-különböztetni képesek valának; mérges gunnyilatok szer-tak illykor azok a' tétlenségben esőkönyösült, vagy tévelyes irányban vezetett részre's eszméltre támaszták a' keményen alvókát; leggyökeresb jogaik, legédesb reményeikhez nyul-tak látszólag a' tétova 's ingadozó meggyőződés ellenében, hogy azt megszilárdítsák. Látszólag, mondjuk, mert hisz keblökben minden esepv vér jogserüségnek 's honfitársas-ik iránti legbuzgóbb szeretetnek vala szentelve. És az ő 's újabb történetek évkönyveiben fényes példák tanusítják ha-son eljárások malasztos eredményit — egész nemzetnek illy módon történt átalakulását, újjászületését, vagy legalább emlékezetes események bekövetkeztét. Életre nem érdemes volta miatt elhagyá geniusza már azon hazát, melynek é-ltetlány egy két gondos kertésze viruló lombot elővárva sz-olní többé nem birt, 's kietlenebb lón az a' saharai pusztánál, mert elhangzott benne az áldástermő szent ige. —

Lamartine legújabb politikai vallomását ezekkel né-mileg rokon körülmények idézék elő; legalább ő tökéletesen meggyőződött arról, hogy az ellenzéki párt ereje 's hatása nem azon erő és hatás, mellyel működni 's hatni lehet és kell az alkotvány jótékony, engedékeny határai között; irány-a nem azon biztos irány, mellyen a' társadalom minden castai eselszövény, ármánykodás's önérdék salakjaitól mentes pol-gárzati ezélfájához — mint boldogsága partjához eljuthasson.

Lángszózatát egyik párt sem akará megérteni. A' juste-milieu őt fellelő 's mérő elméletek regioiban kaland-ozó „ultrademokratának“ keresztelvé 's azt állítá róla, hogy „a' pártok véleményei közül azt fogá fel, melly legkevésbé alkalmaszható, az eszmék közül pedig azt, mellyet létesíteni áltáljában nem lehetett;“ — az ellenzék soraiban pedig han-gos panas és vád emelkedett ellene, mintha személyes ér-dekből apostatává lett volna, hogy magát főnökül tolhassa fel egy töredéknek, mellyet „tulzó elvei“ zászlaja köré gyűjt-hetendne. Feledé pedig mindkét fél, hogy a' szózat, melly a' megtamadottnak költőileg ihletett kebléből tört ki és szerte folyt, a' legtisztább hazafiság's jogvédelem szent szó-zata volt, hogy a' helyzeteknek, mik azt előidézék, más ered-vénye ha lett volna is, csak elpalástolása leendett az ama meztelenségnek, mellyre fátyolt borítai senkinek sem fek-szik jobban érdekében, mint a' gyöngesség és gyámoltalan-ságnak.

Nem akarjuk mondani, hogy e' részben hazánk mint hajszál hajszálhoz hasonlít Franciaországához, mert csak futólag említve azt, hogy idők kellene, míg nálunk azon e-lemek, mellyek az egyes érdekeket egy nemzeti köz érde-k-lánczba foglaló közszellem alakítására megkivántatnak, e-gészen 's biztosan kifejlenek, — pedig közszellem nélkül a' pártok élete csak mesterséges üveg-házi tengés valódi szín és erő hiányával, — tehát ezt csak futólag említve, taga-dására szólíthatunk fel bátran bárkit is — ha lelkiismerete

megengedi — azon czáfóhatlan igazságnak: vajjon még a' született politicusok — sőt a' politikai tudományok szenté-lyibe beavatottnak látszó tanultabb osztály soraiban is nem találkoznak é nálunk legio-számra, kik a' pártok tiszta fogal-mát 's különbségi jellemzetét csak hiréblől isméri, és azon szennyfoltokról, miket azokra nálunk az önérdék lélekvasárló dámona sütött. Olly szerföltött hiúknak sem akarunk tartatni, mintha gyöngé szavaink csak leggyöngébb viszhangjához is hasonlíthatnának a' nemzeti nagy létre 's újjászületésre feliasztani képes hazanemtői tárogatónak; mert ha maga a' „Világ“ szerzőjének hatalmas szózata sem birt egészen kirántani régi pangásunkból, sokkal kevésbé fog az bi-zonnyal nekünk sikerülni. De miután mégis némi hasonlóság létezik a' helyzetek között 's tulajdonában érezzük len-ni magunkat a' jognak, miszerint szabad polgáru a' haza ál-lapotát kimélve 's illő korlátok között fejtegezzük, multját jelenével kombinálhassuk 's jövendője csillagzatába is olly-korollykor betekinthessünk; e' tért választottuk nézetünk elő-adása's fejtegetésére, mellyben az állodalmi formák némelly alap-'s életkérdésiről értekezvén, minden nyomon szoros és fő tekintettel leendünk alkotványunk 's állodalmi szerke-zetünk alakjára, nemz.'s népéleti napi mozgalmakra 's ezeknek fejlődés- és tömegülésünkre milly árnyéklatokban történő közhatasára. Kegyelethiány miatt a' tisztes ösek százados intézvényei iránt, tisztelethiány miatt az állodalmi főhatal-mat képviselő 's gyakorló testületek és egyesek ellenében, türelemhiány miatt az ellenkező nézet és véleményekkel szemközt, nem fog emelhetni senki vádsvatát ellenünk; — valamint más részről nem gyujtunk tömjént annak, a' mi exorcismust (száműzést) érdemel, sem fátyolt nem borítunk arra, a' minek fölfedeztetni kell, hogy orvosoltassék. —

Platoszerű köztársasági gózképeknek 's utopiai já-mbor ohajtásnak fogják tán hazafi keblünk némelly nyilatko-zatit bélyegezni azok, kik a' gondolkodás nehéz működé-sétől iszonyodva 's okait bonyolult helyzetünknek nem für-készve, máról holnapra gond 's aggodalom nélkül tenge-nek — mert önérdéken felül semmi nemesb ingert, ösztönt nem ismérnek; — de csak hadd előzsessék eredményét szó-zatunknak, hisz nem ezek dandárjával nyerheti meg a' ha-ladás 's nemzeti emelkedés diadalát, — hadd keresztel-jék tehát utopiaszerű reményeknek meleg ohajtásinkat: eszünk és szívünk, mellyek előtt szándékunk szentsége 's tisztasága nyitva áll, mint escesemő vágyai a' figyelő gon-dos anya előtt, megovand a' szerencsétlenségétől, hogy tul-ságokba süljedjünk, midőn tulságokat ostorozunk, 's hogy mást és többet követeljünk, mint a' mit és mennyit körül-ményinktől a' legtisztább, legforróbb honszeretet képes ki-alkudni. A' dolgok érdeméhez tehát!

Egyházban az Isten-állományban a' polgárhít az em-berek ismértető bélyege. Értjük a' politikai hitvallást.

„Mi gondom nekem ön politikai hitvallására“ — mon-dá a' legutóbbi spanyol polgárháborúban egy hadi törvény-székben ült carlospárti tábornok az ellenkező részhez tán-toríthatlan ragaszkodását politikai hitvallásával igazolni tö-rekedett fogolyhoz. 'S a' hadbíró jelen szavainak értelme súlyos és aggasztó, mételyes és fájdalomkózó. Polgárzat-ban legveszélyesb, legirtózatosb mirigy az önkény; legdrá-gább, legbecsesb 's mindenek fölötti tisztelet 's kiméltre méltó tulajdonsága: szabad vélemény — természetesen meg-testesülve, azaz élő vagy irt szavakban kifejezve. Ez a' köz-társasági józan szabadság fő támaszoszlópa, vagyis inkább alap, mellyen minden szabad és üdvös intézvény épülete fenáll — és pedig annál szilárdabbul áll fen, minél keve-sebb láncszem tartja bilincsben az égiek ama fonséges a-dományát, 's minél kevésb az akadály, hogy minden pol-gárkebelben oltár emelkedjék számára. A' millenariusok a-rany kora, vagy az optimisták agryémei közt létező töké-lyes, 's minden gonoszságnélküli boldog időszak csupán ak-kor fogna tán bekövetkezni, ha minden agy gondolata, min-den szív érzete nyílt lapul állana lelki szemünk előtt 's nem kellene tartanunk, hogy a' legőszintébb, legigazabbnak mu-tatkozó vélemény színlála mögött álnok képmutatás vész-koholó daemona lappang. 'S ezen rít jellemfolt minél gyö-keresb kiirtására legbiztosb eszközül szolgál a' vélemény szabad 's leplezetlen kimondhatása. Leggyöngébb hasonlításban a' visszafajtott gondolat olyan, mint a' szelídített áll-lat kitört foga: nem árt, de nem is használ. Sok izben azon-ban, mikép a' történetek bőven bizonyítják, hasonlít a' meg-gyült gözhöz, melly ha kicsap, nyomát rendesen rombolás kiséri.

Mindezeknél fogva, de főleg azért, hogy a társadalom egyik főcélja: az emberek minél jobb, őszintébb 's becsületesebb képzetése lehető legnagyobb mértékben megközelítessék: érdekében fekszik az állománynak, hogy minden vélemény maga eredeti tisztaságában napfényre jöjjön; a' rossz, mely vakbuzgósága, tévedése vagy elhízottsága sőtét ködétől elborítva, magát egyedül üdvösnek, czáfolhatatlannak, mellőzhellenek tartotta, mindjárt születésekor veszzen el; — a' jó pedig, mely sokszor önjóságárolti szerény kétkedése 's ennek következtébeni tartózkodása 's féltelme miatt meszsze redőkben rejtve marad, hátsórággal előjöhesse, 's helyesnek találta, fényt 's malasztot árszszon szerteszt.

Ez áll a' politikai hitvallásról is különösen. Sőt az állomány céljaira szükséges is, hogy minden polgár politikai hitvallással bírjon 's azt nyíltan, szabadon ki is fejezhesse; valamint szükséges, hogy minden ember lelki hittel bírjon 's azt nyíltan vallja is.

Lényeges különbség e' két hit közt az, hogy a' lelki vel mindjárt születése után bélyegeztetik az ember homloka; a' politikai pedig önkéntes, szabad választástól függ; az alap-'s végigazságokban mindazáltal mindkettő szorosán érintkezik. —

Minél tisztultabb, emberibb az előbbi, annál józanabb 's magasztosabb az elvek is, mik az utóbbi alapszik. Mert utóbbira minden arra megy ki: hogy a' legparányibb állományi intézkedésnek is alapja igazság 's felebaráti szeretet legyen, mik nélkül nem lehet boldogítani.

Ezért még se gondolja senki, hogy mi az állományt ekkép mintegy alárendeltévé tenni szeretnék az egyháznak; mert a' vallás szent elveinek csak letéteményese levén az egyház 's nem kizárólagos birtokosa, 's azok minden polgárt egyenlőn illetvén; állományilag az egyház tagja is egyszerű polgárokul tekintendők, 's állásuk csak annyiban első, másod, harmad vagy negyedrendű, a' mennyiben ezt alapszerkezettel a' szavazati jogos polgárok ösztésége meghatározza. Az isteni szolgálat kezelőinek eddigelő minden nemzetenél a' legtisztább állás biztosított.

Célunknál maradvá tehát: az állományban a' politikai hitvallás teremti a' működő tényezőt, mert az anyag szükségai sokkal nagyobbak 's sürűbbek levén a' szelleméinél, az uralkodó 's kormányzó főhatalomnak is azon téren kell állani, mellyen ama szükségekkel találkozik, 's a' lelki hatalom csak összes céljainak könnyebb létesítésére segédül 's némileg irányítón van oldala mellé csatolva.

Azon netaláni ellenvetés, hogy Jehova választott népénél lelki kormány létezett, csak akkor dönenté meg tán állításunkat, ha bebizonyították, hogy az anyag igényei szintolly számtalanok 's tömérdek valának akkor, mint jelenleg, 's hogy hőlesőjében levén az emberiség, nem küzdött még csak azon erkölcsi alaptanokért, miknek időfolytani kifejlésével, megállapulása 's szilárdulásával megszűnt az életeért harczolt 's e' végett minden követ megmozdított belundulat ingatag hánykodása.

Politikai hitvallás azon elvek ösztéségét képezi, mik szerint valamely állomány köztársasági céljait hibázhatlanul elérje. Köztársasági céljait mondjuk, mert a' ki politikai hitvallása szentségét külön 's részleges érdekek bálványzásával beszennyezi — elhanyagolván 's mellőzvén a' közzét, szüntugy vétezik, mint a' ki lelki vallását, felebarátja kárával, alacsony önzése szolgálójává teszi.

Amaz elvek ösztéségének nyilatkozási tére a' kormányzat, mely a' mint sokféle, természetesen oly különfélelek az elvek is, mellyek a' kormányzati gépbe mozgáserőt lehelnek.

Ha már ezek után valaki tőlünk azt kérdené: mi tehát a' mi politikai hitvallásunk? Felelnék röviden 's egyszerűen: biztosított alkotmány, erős kormány, szelid egyház, jog- 's kötelesség-egyenlő polgártömeggel mellett. — Jövő cikkünkben az alkotványról szólunkunk. S. A.

Szatmári közgyűlés mart. 2kán. E' közgyűlésünk az utak járhatatlansága miatt igen néptelen volt. Különösen az úgy nevezett ellenzék tagjaigen csekély számmal jöttek e' gyűlésünkre, mellyen nevezetes dolgokat senki sem várt. Igen látható közügyeink menetén, hogy hosszasan tartó bizonytalanság ellankasztott minden erélyt, csak az U. párt munkássága ébred még néha fel, 's mint e' gyűlés későbbi napjain kitűnt, rá-rászedi az ellenzék.

Közgyűlésünk a' kisgyűlési végzések hitelesítésén kezdődék. Ezt az alispán értesítése követte a' megye állapotját tudat. E' szerint a' betegségek enyhültek, de némelyek szerint a' halálozás szaporodott. Az élelem miatt újabb adatnak szerint van aggodásra okunk, noha még eddig valódi szükség nem nehezült földnépünkre; de a' rossz tél, melly miatt a' járás-kelés 's vele népünknék mostan minden keresete megszűnt; a' több vidékein megyénknék kiütött marhadög, melly némely falvakban már egész csordát pusztított el, mindezek váratlan csapások, mellyeket még az ideai rendkívüli árviz is tetézt elannyira, hogy a' szükségét alig

kerüljük ki; holott e' csapásoktól megkímélve az ország legboldogabb 's legbiztosítottabb vidékei közé számíthatók megyénket. —

Ezután némi vigasztalásul Kovács Lajos th. mint a' tisztaszabályozási pesti gyűlésen megyei társulatunk képviselője jelenté, hogy a' tiszügy szerencsés fejlődése iránt alapos reményeket táplálhatunk. Felkéré a' rket, hogy még az nap délután tiszatársulati ülést határozzanak, hogy megbizatasáról számolhasson, miután házi körülményei sürgetőleg haza híják. Az ülés délután 4 órára kitűzetett.

Végre magánérdekü egy két k. parancs után a' pest megyei levélre került a' sor, mit az illir ügyben először irt hozzánk figyelmeztetve, hogy a' horvát tartományi gyűlés veszélyes törekvései ellen hathatósan felszólaljunk, egyszerűen terhesen vádolja a' kormányt ez ügy körüli eljárásáért. — Igen megszorító dolog, midőn ezen ügy feletti tanácskozás oly mezőre vitetik át, mi általában az ügyet, mellyről szó volna, nem is érinti, de egészen más téren vívatik esata 's annyi bajoskodást 's keserűséget idéz elő. Ez most a' pesti körlevelek sorsa hazaszerte. És ezt a' pestieknek tudni 's figyelmeztetni kellene erre. Nekünk, kik hivatalva érezzük magunkat lelkünk egész erejével csatára kelni szent ügyért, e' helyett annyi ingerültséggel, kifradásokkal, kikelésekkel kell tusáznunk, mik Pest megye ellen özőnnel szóratnak, 's mik közben az ügy egészen elfelejtetik. Hova viszen ez? Mi legyünk e' annyi kölesönös keserűség vezető csatornái? — Ellenünk oly párt áll, mellynek hiában mondjuk, hogy am lássa Pest, mit csinál, tegyük mi, mit nekünk önmeggyőződésünk szerint tenni kell, a' Pest elleni eriminatóiókból ki nem tudjuk a' tárgyat emelni, 's már szinte borzadozunk, ha újra körlevélről hallunk, melly tanácskozásinkat keserű veszekedéssé aljasítja, — mert hisz — őszintén megvallva, ki merne közülünk is minden tetteért vagy szaváért Pestnek kezességet vállalni, e' téren nem is vitakozik meggyék ellenzéké, mert jól tudja, hogy a' keserűségeket végtelenig nevelni nincs idején; de midőn conservatív szónokaink némelyike kifejezéseit épen nem válogatja, lehetetlen hogy más oldalról is az élesebb viszonzások elmaradjanak. Mi természetesen aztán, mint hogy a' keserűség átvitetik az ügyre magára is, 's mit különben szelid capacitatio útján helyes politikával megoldani lehetne, pártkérdezőssé fajul 's a' percingerültsége szerint határozótatik el. De térjünk a' vitakozásokra.

Felolvastatván a' pesti körlevél első fogott szót egy előkelő tisztviselőnk, ki daczára ősz hajainak 's aggkorának versenyt futtat bármely ifiaval keserű kifakadásiban. — Illyeszerű modorban szólott P e s t megye körleveléről 's megkivánta iratni Pestnek, vagy legalább jegyzőkönyvileg roszaltatni kívánta Pest megye eljárását. Ezen eriminatóiót Pest megye ellen — mert egyébből nem állott — követte egy ifi felszólamlása a' baloldaltól, ki hasonló modorban de ellenkező szellemben kezdé szólni, 's nem sokára az egész terem mozgásba jött. Milyen volt a' mosdó, olyan lón a' kendő. És lett belőle zaj 's zavar, míg a' hallgatóság is belé eleyül mélyebben, 's hallottuk intermezzo gyanánt, inane pondus 's kissé ember az ur, hogy sem kinevethessen" féle mosdatásokat jobbról balról, mi alatt fejünket komoran lesütők 's füleinket dugtuk volna be hogy ne halljuk e' piszkolódásokat. — A' mint a' szónok bevégzé ellenkező szellemű nyilatkozatát, az alispán K. L. thiró nevével szólta mint következőt.

Szólok mélybánattal panaszlá fel azon szerencsétlenséget, midőn nagyszerű ügy az indítványozók ügyetlenkedése 's eltérő kifakadásai által így eltorzítottatik, a' kedélyek felháborítottatik, az ügy maga háttérbe szorítottatik 's a' gyűlés koresmaczivódássá aljasul. Kérde a' rket: mit várhatni az oly tárgyalástól, hol már eleve a' kebel melegsége ily jelenetekben elfagy, a' kedélyek fölgerjednek egymás ellen 's lángol mindenki, csak nem az ügyért, de indulatban egymás ellen, 's a' piszkolódások moacsájába fulad el a' tárgy, miről sajátképp szólni kellene. Rimánykodik a' rendelkez: igyekezzenek kiemelkedni valahára a' hinárból, különben kénytelen lesz minden jobb érzésü magába vonulni 's o d a h a g y n i a' t é r t a z o n h o s o k n e k — (kik fájdalom! jó számmal vannak) — kik képesek ott dicsőséget aratni, hol a' versenyzők legfőlebb piacezőnkiből találkozhatnának. — A' philippica kissé komolyabbá tette a' gyűlést 's viszsza volt nyerve a' rendelkez felélelet venni, mert mivel Pest így járt el, ez magában még előtte sem ok, hogy azt kövesse, valamint igen helytelennek tartja valamit csak azért ellenezni, mert Pest indítványozza. Szólok kéri a' rendelkez, feledjék az ügynek ezen kap-

csolatát 's feledjék az előbbi nyilatkozatokat, 's engedjék szólni az illir ügyről oly szellemben, mint ez ezelőtt a' rendek gyűlésében fenforgott, a' midőn mély aggodalmaikat egyhangulag bevallák 's ő fgének melegen atyai szívére kötétek. Változtak e' azóta — kérde szólok — a' körülmények? Igen, felel — nehezültek sokkép, mert mi eddig szétszórva egyesek szájában 's ellenséges kitörésekben mutatkoztak, most a' tartományi gyűlés megfontolt tanácskozása eredményeül áll előttünk a' törekvés, t. i. hogy hazánk kiegészítő része, azon része pedig, melly naponként fontosabbá válik, tőlünk kormányzati, nemzetiségi, 's egyházi viszonyaiban elszakadni készül 's ellenünk kétségbevehetlenül ellenséges indulatot táplál. — E' törekvésnek nem lehet mindenkit mély fájdalommal el nem töltenie, 's eziránti keserűség 's aggodalmunkat eltűkolni annyit tenni, mint önmagunkat meghazudtolni 's keblünk szent gerjedelmét megtagadni. Illy állásban mit kell tehát tennünk? Szólok a' teendőket két részre osztja. Egyik, mi a' kormány eljárását illeti a' horvát tartományi gyűlés rendezése 's általában az illir ügyre nézve. E' részben, miután Pest megye a' küldöttségi utat is megpróbálta, Somogy a' főherceg-nádor közbenjárását hitta fel 's belátták, hogy e' részben csak országgyűlésileg lehet valamit tenni, szólok a' kérdé ezen ágát az országgyűlési választványnak adná által, hogy minden adatot kombinálva adna véleményt, a' kormány e' részbeni eljárásában mennyiben volnának törvényeink mellőzve? — Sulyosodott aggodalmunkra nézt felirna szólok ő felségéhez, még pedig mivel e' kényes ügyben inkább mint bárhol, szereti kerülni az elkeseredettség hangulatát, komor aggodalmunkat őszinte bizalom érzetével fejezné ki, mert nem hiszi egy felől, hogy e' kérdés körül a' nemzet 's kormány közt szétvuzó érdekek létezhessenek, másfelől nem látja épen ez ügy körül helyén, hogy keserűség 's idegenkedés mutattassék a' külföldnek, 's ha tán felülről ballépés történetett, azt is egyes factio tulajomosságának tulajdonítja, min győzedelmeskedni csak egyesülve nem meghasonolva foghatunk. — Megkérné azért szólok ő felségét: nyugtassa meg a' horvát népet nemzetisége felől 's biztosítsa, hogy a' magyar, ki nemzetiségét e' rektlye gyanánt őrsi 's naponkint magasba helyezi, az ő nemzetke kifejlésöknek ellensége nem lehet; de valamint erről megnyugtatta őket ő fge, úgy minden elszakadási törekvésnek hatalma egész súlyával álljon ellen. Sőt ha némelyektől táplált mély aggodalmak szerint a' horvátorsz. mozgalmak fenekén a' kir. székek 's hazánknak egy iránt veszélyes tendenciák mutatkoznának, órködjék éber figyelemmel, 's számítson e' nemzet legjobb erejére, melly gondolatban sem irtózik inkább semmitől, mint önkélemben bizonyos influenzaknak vak eszközeit szemlélni. —

Az illy ténre állított indítvány majd általános pártolásra talált; azonban behoztak a' terembe sokan epét 's keserűséget Pest ellen, 's tán mert gondolataik szövedékéből kiszedni már nem tudák, volt még is elég kifakadás azontul is, noha az indítványt jobbadán pártolák jobbról 's balról. A' Pest feletti vita mint természetes — személyes megrovásokra fajult ismét 's ez ismét élelnebbé tévé a' tusát 's sokan iraták fel magokat, nem, hogy az indítványt ostromolják, mert ezt nem akarák, de hogy egymást 's Pestet róják. Végre csak azon aggodalmok volt már a' conservativeknek, hogy az indítványt nem akarák Pest megye körlevelére alapítottan elfogadni, hanem különálló indítványkép. Az első alispán felszólita a' rendelkez, hogy mivel az állapotás szinte látható, talán be is lehetne a' tárgyat akkép rekeszteni, mint az indítványozó javasolá. Azonban mivel az indítványzó véleményének előadásában azt egészen másképp mondá el mint az indítványozó értelme volt, noha majd az egész terem kívánta ezen tárgyat berekeszteni, kijelenté az indítványozó thiró, hogy oly indítvány feletti vitát, melly még az elnök által sem értetik meg, berekeszteni nem lehet 's ezért felszólita a' rendelkez: halasztanák a' végzést másnapra, mert az idő elhaladt. Ez megis történt.

E' napi gyűlésből irt tudósításomhoz álljon adalékul egy terem kívüli ügy: szomszéd Szabolcs megye közelebbi közgyűléséből felirt ő fgéhez a' debreczeni k. kerületi tábla elnöki hivatalának betöltésében tett kinevezést felpanaszolólag. Hogy illy személyes ügyben, noha senki ellenző nem volt, még is sok keserű kifakadás történt 's a' szebbnél szebb hasonlatok 's biographiai leírások ne a' hiányoztak, természetes dolog. Mindezeknek föl- 's szemtanuja volt az érdekel személynek egyik leghivebb satellese. Tele boszszuval 's megtorolási tervekkel tért onnan viszsza, 's gyűlésünk előtti napon egybehívá párthiveit a' teendő felől tanácskozványra. Megtudta e' törekvést az ellenzék, 's kihíresztelé, hogy ha más megyéből keserűségeket teremünkbe átültetnek, oly vitát támaszt az egész ország hallatára, minőt még Szatmár nem látott 's minőt nem jó barátai debószult elleneiázerdekletnek idézhetnek elő. Am próbálják meg a' többséget, mi nálunk játék, hol az ellenzék semmi esetre corteshez nem nyul, 's Genes oly közel van, hol egy iteze borért bármennyi szózat kapható; de a' morális

okát, 's engedjék
ez elzöldt a' ren-
ly aggodalmaikat
atyaí szívére kö-
a' körülmények?
i eddig szétszórvá
ben mutatkozók,
ácskozása ered-
hazánk kiegyesítő
fontosabbá válik,
házi viszonyaiban
ellenül ellenséges
lehet mindenkit
nti keservünket 's
mint önmagunkat
it megtagadni. Illy
endóket két rész-
leti a' horvát tar-
illir ügyre nézve.
ji utat is megpró-
njárását hitta fel
gyűléseleg lehet
az országgyűlési
latot combinálva
rásában mennyi-
ulyosodott aggo-
z, még pedig mi-
szereti kerülni az
almunkat ószinte
egy felől, hogy e'
zéthuzó érdekék
gy körül helyén,
sék a' külföldnek,
s egyes factio tul-
elmeskedni csak
— Megkérné a'
vát népet nemze-
nemzetiségét e-
helyezi, az ő nem-
de valamit emről
kadási törekvés-
ót ha némellyek-
vátorsz. mozgal-
egy iránt veszé-
ber figyelemmel,
elly gondolatban
ben bizonyos in-

győzedelmet ki nem ragadják azok kezéből, kik mellett té-
nyek szólnak. — A' fenyegetőzés hatott, a' tárgyletéték 's
aggodalmunk megszűnt. Ki hitte volna, hogy ez csak esel,
mivel elaltassanak! De meglátjuk később. X.

Pótlékul e' szatmármegyei gyűléshez egy másik tu-
dósítás után még ezeket adjuk: Nagy kitűrés kell tanács-
kozásink végig hallgatására, annyi idő, annyi szópazérlás,
ugyanazon kitételeknek más szavakkal ismétlése, a' tárgy-
tól minduntalan eltérés, annak vissza nem vezetése sőt
inkább szétágaztatása, a' tárgyak bebonyolítása, mindezek
tanácskozásink napi eseményei. 4 órai tanácskozásból, ha
közbeszólásit is számítjuk, 2 órát Sz. P. maga foglalt el. El-
nök alispánnak a' megye jelen állásáról felülegesen tett el-
őterjesztésére megjegyeztetett, hogy az jövőben részlete-
sebben történjék. — A' közmunkákkal még sehogys sem va-
gyunk, a' törvény 3 év múlva sincs teljesítve. A' küldöttség
még a' májusi gyűlésre fogja munkáját beadni. Szomorú
sors jutott e' megyének, csatornák, vezérárkok, töltések mi-
att az utakra kevés vagy semmi figyelem. Elnök alispán a'
közmunkák egy harmadrészt a' kiszakított töltésekre ki-
vánta fordítani; hoszszasan folyt a' tanácskozás a' tölté-
sek felett, végre határozattá lón, hogy töltés-igazítás rend-
kívüli esetnek tekintessék, 's azt az illetők házankint szemé-
lyenkint tartoznak kiigazítani, vezérárkokat tehát az illetők
birtokaránylag tehetnek. Harmadnap délutáni 1 óra felé
mindenfélől „halljuk halljuk“ közt V. L. feláll 's elmondá
miképen a' drága időt ugyan sajnálja vesztegetni, de nem
tehet róla, mert másutt is ezt teszik, ezután elmondá: hogy
Szabolcsmegye közelebbi gyűlésén jelen levén, Szatmár-
megyének egy érdemes tagja 's volt tisztviselője U. B. el-
len iszonyítást vala kénytelen hallani, erre szóló ott akart
felelni, minthogy azonban a' megye U. B. mint volt alispán-
ja személyében sértve van, indítványozza, hogy a' megye ir-
ja meg Szabolcsnak, miszerint a' szabolcsi gyűlésen mon-
dottak csupa rágalmak, ezenkívül ő felségének is írjuk meg,
hogy az U. B. ellen felírt vád alaptalan. Ezen indítványt ter-
mészetesen az U. B. hű serege pártolta; azonban R. I. t.-
bíró figyelmeztetésére a' Szabolcsmegyéhez irandó levélből
elállottak, ő felségének azonban az elszólt ellenzék egy
pár tagra olvadtában U. B. kinevezéséért köszönőírás ha-
lározattott, hogy ez által a' szabolcsi felirat mintegy para-
lyzáttassék.

Megyénk jelen állása külsőleg is szomorú. Tisza, Szam-
os, Túr, Kraszna 'sat. már másod ízben borítják a' megye
nevezetes részét, vetésinken árvíz, a' szegény nép sok hely-
lyen házaiból ki van szorítva, kenyere nincs, azt venni vá-
sárra nem mehet, marháji nagyobb része naponkint hull,
az ősi hidegláz sok helyen vízbetegséggé fajulván napon-
kint halnak az emberek. Ennyi sok inség közepett enyhítő
írul jegyezzük fel, miképen a' nyomorult avasi 17 helység
oláh lakossága felső-falusi esperes Anderkó András buzgó
tanítására a' nép ezenkint lón tagjává a' mértékletességi
egyesületnek 's így általa és tisztvársai által 17 helység lakosi,
kik azelőtt az Avastásakakint elborító zsidó keresztesek
martaléki valának — mentve vannak. Azon 600 frt sem va-
la képes őket megvesztegetni, mit a' zsidók templomépítés
ürügye alatt ajánlottak, fogadja e' nemeslelkű esperes és
tisztvársai minden emberbarát forró köszönését.

Borsodmegyei közgyűlés. Miskolcz martius
10kén. Tisztválasztás utáni első közgyűlésünk szembeötlő
csappantság bélyegzé; a' kimerültség esüggelme vala ez a'
tulfeszített ingerültség 's pártküldelemek után, midőn min-
denik félnek érdeke nyugalmat kíván, a' győzteseké hogy
röpkényeik árnyában megpihenhessenek, a' veszteseké hogy
sikertelen erőködésük-éjtette seibeik győgyulhassanak, midőn
a' pártviszályok tulzásiból okulva a' közjó előmeheté-
seért észtonyszerűleg békét ohajt mindenki, sejtve hogy a'
sokáig nélkülözött varázs-hatású egyetértés csak ennek
szárnya alatt emelkedhetik fel csudatevő erőre. Közgyűlé-
sünk febr. 16ától 27eig tartott, az elsőbb napokban a' m.
főkormányzó elnöklele alatt, ki megnyitó-beszédében bé-
ke 's közös vállvetésre hívá fel a' RRt 's egymás iránti köl-
csönös bizalomra, ugyanez alkalommal több tárgy iránti
elnöki nézeteit is elősorolá; figyelmét gerjeszté föl ezek
némellyike a' RRnek 's különösen az, hogy ő nga a' közgyű-
lési vitaközösoknál az egyes értelmes szavazatokat veendi
a' többség sinórmértékeül, mire a' RR. az elnöki beszéd le-
vétlába tételét meghatározva egyszersmind jegyzőkönyve-
be iktaták, hogy az abban tartalmazottak részletes tárgya-
lásába ez uttal nem avatkoznak 's az elnök loyálisától 's
tapintatától megvárják, mikép a' többségnek a' rendek el-
lenőrködése mellett kimondását az eddigi törvényes gya-
korlat szerint teendi. Első alispánunk évi jelentése foglalá
el ezután a' közfigyelmet 's a' ben foglalt többrendű javas-
latok 's ezek folytán kellő intézkedések megvitására kül-
döttség neveztetett. — Kiemelendőnek látjuk ez évi jelen-
tésből azt, hogy tömlöczeink szükségé és „zsufoltsága“ da-
czára is — ha jól hallottuk — 280 beteg rab közül egy sem
halt meg, mit az orvosi személyzet 's különösen főorvos ur

buzgalmának köszönhetni. — Pestmegye levele nádor ő
fensége felszázados ünnepeire felhívó, közilletődéssel fog-
adgatott 's a' RR. azon tisztelettel áthatva, mellyet nádor
ő fensége hoszszas hivataloskodása alatti érdemei igényle-
nek, elhatározzák, hogy mihelyt az ünnepély határideje tud-
omásukra jutand, részükéről hazafini örömmel sietnek kez-
zet nyújtani annak nagyobbértékesítésére. — Egy alaptal-
an rágalmozó vádjaival felsőbb helyen panaszkodott, miun-
tán a' sértett fősz.bíró jelentésében magát azok alól egé-
szen kitisztítá, — fiscális perbe fogatni rendeltetett, azon
érdemes uri emberrel pedig, ki még alaptalanabb rágal-
maival a' tisztviselői kar 's mostani m. alispánunk nevét e-
rőködött felsőbb helyen beszennyezni, mit tevénk? eléglők
ármánykodásnak sikerelenségét hiteles tudomásul venni.
Ki mondja aztán hogy béke nincs közöttünk, vagy nem fe-
ledjük a' multakat? jöllehet vannak dolgok, mellyeket elfe-
lejtenünk nem is szabad. Ugyane' jó ur ellen N. P. evang.
tanodaigazgatótól beadott folyamodás, vizsgáló nyomozás
végett kiadott központi sz.bíránaknak, meglátjuk: mi elég-
telt nyered a' tisztelt férfi, kinek sérelmét még novemberi
közleményünkben leírók. — Hont levelét, mellyben egy tö-
redék machinatójnak állítja a' nevezetes honti panaszos leve-
let, egyszerűen tudomásul vevők, előnyt adva hitelben a'
hiteles peesét előtt a' nem hitelesnek, mert ezt a' köztudo-
más megczáfolhatlanul igazolá. A' zágrábi események ü-
gyében 's a' tartományi gyűlés szerkezete ellen mi is fel-
rást határoztunk, sikerelensége esetében országgyűlési
séremlül jegyzők fel. Egy — rosz pénzként — mindenki ál-
tal ismét ügyvöd 's társai ellen még 1838ban elítelt bünte-
tő pert a' nm. Curián sürgetni határozzák el a' RR., szokat-
lan események szokatlan orvosszereket igényelvén. — En-
nyit a' közgyűlési tárgyakból; most valamit a' közélet egyéb
mozgalmaiból is: városunknál a' megüült albirói, fő és al-
jegyzői hivatalra tisztválasztás volt, még pedig szokatlanul
népes, albiró lett: Rozgonyi Alajos; főjegyző: Eles János; al-
jegyző: Nyusztay József; volt a' városnál évnegyedes köz-
gyűlés, mellynek főtárgya volt a' városnak tüzelési 's köz-
bátorsági biztos megóvatása; 's a' küldöttségi elfogadott
munkálaton kívül, a' helybeli polgáregylet indítványa a' köl-
csönös tűzkár-biztosításnak városunkbani alkalmazása ir-
ránt tárgyalatott 's a' létesítési czélszerű szabályok kidol-
gozása egy küldöttségre bízott; ohajtandó, bár ez üdvös
eszmének elhintett magva nálunk ne sziklára esendett! ná-
lunk, kiket csak a' gondviselő őriz hogy az 1843kikhez ha-
sonló szerencsétlen nap ne viradjon reánk tüzoltó intézke-
désink hiányossága miatt, nálunk ez eszme ha életbe lép-
tethetnék, mondhatlan hatású lenne. — Intézetink virág-
zanak, takarékpénztárunk, mellyről, ha időnk engedi, rész-
letes ismértetéssel szolgálunk, *) is majd meggyökere-
sedik már 10 havi élet után 's örvedetes sikerrel működik,
's még csak az kívánatos, hogy az alsóbb 's dolgozó nép-
osztályok is nagyobb kiterjedésben használják, mert leg-
főképp ezek megtakarított filléreinek czélszerű gyümölcsöz-
tetése feladata e' nemes czélu intézetnek. — Végül még
egy örvedetést: a' helybeli ref. egyháznak hívei nagylelkű
ajánlataikból sikerült egy nagyobb leánynevelő-intézet lét-
rehozatala, — közérővel — legelső e' hazában, f. évi sept.
1én fog az megnyitni 's a' czélszerű nevelési rendszer, a'
meghívott 's ajánkozott nevelőnk, a' jeles Karacs Teréz szem-
lélyessége biztosít annak czélszerű működéséről, 's midőn
szívünkől örvendünk hogy e' részben az olly sajnosan ér-
zett hiányjövőre pótolva leend, szerencsekívánatunkat ad-
juk a' derék egyház nemeslelkű híveinek 's különösen fő-
gondnok gr. Vay Ábrahám ő nmgának, hogy lelkes buzgó-
sággal sietének e' szent ügyet szó és tett segítségével lét-
rehozni. — S.

Pozsonymegyei közgyűlés. Folyó martius
2án vevé kezdetét mai nap befejezett évnegyedes közgyű-
lésünk, első alispánunk elnöklele alatt. Főispáni helytartó ő
mgának az ülést megnyitól fog felolvasott levele a' „tisztúj-
ítás“ határnapját f. e. aprilis 28kára tűzvé ki, az eziránti
tanácskozások 's előleges intézkedések legérdekesh tár-
gyát tevők a' jelen közgyűlésnek. Ugyanezért könnyebb át-
tekintés végett, összefoglaltan adjuk, mi az első négy nap
lefolyta közben a' közlegő tisztválasztás körül megvitatta-
tott és határozottatott. — Felolvasatván mindenen előtt, szol-
gálandó utmutatásul, a' legközelebb mult 's titkos szavazás
által történni kellett tisztújítás iránti jegyzőkönyvi intézke-
dés, legelőször is a' tartás helye lón megállapítva, melly a'
megyeház már teljesen elkészült izletes nagyobb terem-
ben kínálkozék; a' tartásmódra nézve pedig határozattá vált,
minek korszerűsége iránt, mint örömmel tapasztaltuk, a'
jó korai 's most már szükségtelen capacitatio gyümölése,
a' tántorithatlan meggyőződés honol Rendeink értelmes
része keblében, t. i. a' titkos szavazás. Ennek meg-
állapításában az egyesülés küzdésbe nem került, miután
ezen rendszerető megye már három év előtt hódolt ebbeli

részletes, bár sikertelen rendelkezéseivel a' józan haladás
igényeinek. Most néhány lelkes felszólalás nem annyira ér-
tesítésül, mint tanúságul szolgált annak, hogy a' titkos
szavazás eszméje mind a' szabadság buzgó hőseit, mind a'
szoros rend féltékeny barátit egyiránt képes kielégíteni. —
A' határozat, kivéve egy egyházi férfit, kinek az ősi felkiál-
tásról igen ósies fogalmai vannak, közakarattal, erős meg-
győződéssel hozatván, azonnal választvány neveztetett a'
szavazás hol történetéséről véleményadás végett, melly
választványnak más nap beadott tudósítás, miszerint az
egyész járások szavazó szobáji a' megyeházban részletesen
kijelöltettek, ellenvetés nélkül helybenhagyott. Ezután a'
szavazat-illetőséget szabályozó 1832: és 1837ki végzések
olvastatván fel, kérdés és vitaközös támadt a' megyehelyi
káplánoknak adatni követelt szavazásjog felett. A' tisztel.
és főtisztel. urak erősen fejtegeték a' Iae 2ra hivatkozva,
mikint a' káplánok is „rectores ecclesiarum“ kiktől az idé-
zett törvényszerint a' szavazási jogot megtagadni nem lehet,
idézék Pestmegyét, mint melly a' káplánoknak „elidegenít-
tett“ szavazásjogait ismét visszaadta, 'sat. 'sat. A' többség
azonban a' korábbi végzéshez ragaszkodva, nem ismeré el
az igényelt szavazásjogot. A' legújabbban alkotott nagy-
szombati káptalan kérdésbe vett szavazatjoga a' legeso-
dásb ötletek mellett, mellyek épen nem tőnek bizonyosságot
statistikai ismértek tulnyomóságáról, sokáig fejtegettet-
tén, végül e' fiók-káptalan, mint illyen egy voxal felruházta-
tolt. A' szavazat-illetőség, miután Somorja mezőváros igé-
nyei visszautasítottak, illy formán levén megállapítva,
megpendített az itt ugynevezett „sanctio“, vagyis a' vá-
lasztási mindennemű rendzavarás elleni ovószér. Pozsony
megye értelmisége sokkal nagyobb indignatioval fordul el
a' választási szabadsággal összeütköző mindennemű lé-
lekvásárlásoktól, vérmes demonstratioktól és az eléggé is-
mért tisztújítási torzképektől, semhogya a' „sanctio“ kérdé-
sének feszült figyelemmel fejtegetése mellőzhető volt na;
számos volt a' terv, melly a' rend-biztosításra legneme-
sebb szándokkal előadott, de számos is az ellenvetés, melly
a' létesítés nehézségeit kiáltó színekkel festé. Már kísértet-
be jöve a' gyülekezet tisztválasztásunk ujszerű gépezetét a'
véletlen kétes bárkájára bízva, a' várható zavarok hullámi-
nak, meg az anarchia en miniature örvényének reményte-
lenül átengedni; 's már szinte lemondandók valának Ren-
deink minden rendtelenség elleni ovószerről, ha ezt P. tá-
labiró indítványa folytában azon végzésben nem lelik fel,
miszerint a' történető rendbontások okozói és részesei
a' tisztválasztás u tán szigorú vizsgálat alá fognak vettet-
ni. Bár e' végzés papíron ne maradna! vagyis inkább, sike-
resítése nem leendvén szükséges, bár m a r a d n a papíron!
E' határozat, minthogy a' kétélyeket elosztatá, egyhangulag
helyeseltetett. Folyó hó 5ikén végre felolvasatott a' legkö-
zelebb tisztválasztást szabályozandó jegyzőkönyvi határo-
zat, a' mint az a' három napi tanácskozások folyamán kifej-
lődött, melly határozat kinyomatni 's járásonkint, az illetők
alkalmazkodása végett kiosmatni rendeltetett. April. 27kén
pedig, a' tisztújítás előtti napon a' nemesi lajstromok be-
szedhetése, 's végső intézkedés végetti közgyűlés leszen
tartandó. —

Az előterjesztett k. intézvények közül csak némely-
lyek tartalmát véljük kiemelendőnek: Bizonyos 40 váltóftos
szóbeli perben az 1836: XX. t. cz. 11. §a ellenére birói já-
randóság is levén a' majd ugyanannyit tevő költségek közt
megitélve, a' törvénytelen díj legfelsőbb kir. parancsnál
fogva leszállított, melly rendelvény napfőnyre hozván tör-
vénykezésünk egyik árnyoldalát, nem csekély vala megle-
petésünk, midőn mentségül felhozatni hallók, hogy az ille-
tőknek „diurnum“ jár a' bírásokodásért. Valóban csodálatos!
Eddig csak a' birói kiküldetést szoktuk törvényesen meg-
napdíjazni; arról azonban, hogy az otthonülés és bírásoko-
dásért is lehessen az amit „diurnum“ név alatt a' pörleke-
dó feleket megadóztatni, csak most tapasztaljuk, de sajnál-
juk a' pörlekedők érdekében az eszmezavart, mellynek
szerencsétlen kinövései az efféle rögtönzött „diurnum“ ok.
— E' megye a' mértékek megigazittatása iránt hathatós in-
tézkedés végett utasítottatva, a' városokban és vidéken hasz-
nált mindennemű mértékek szigorú vizsgálat alá fognak
vetetni. — Tudul adatott, mikép több katonai osztlály e' me-
gyén keresztül Galliczia felé induland, 's elszállásoltatásuk
iránt rögtöni rendelkezések kívántattak. — A' s z e s z é g e t
t é s iránt érkezett k. helytt. intézvény, melly szerint az an-
nak tiltatását tárgyzó megyei határozatok fölterjesztetni
rendeltetnek, kormányi és tulajdoni jogok fejtegetését idé-
vén fel, végre csak ovás mellett fogadgatott el.

Pestmegyének levelezése folytában, miszerint orszá-
gos szeretettü nádorunk ő fensége honboldogító felszázados
érdemei méltó megünnepeletetésük végett f. e. majus 1sején
követek küldetni kívántattak, ez alkalomra követekül Pálffy
József, Eszterházy József grókok egyhangulag választattak
meg azon világos meghatalmazással, hogy az e' megyére
kivetendő költség részmenyiséghez a' fizetni kész pozsonyi

*) Szívesen elvárja a' szerk.

Rendek részéről, a nélkül hogy további utasítást várnának be, föltétlenül szavazzanak. — Az ismértes honti körlev. tudomásul vétetett. — Nógrádmegyének nagytudományu Horvát Istvánunk könyvtára megvétele iránti felszólítása pártoltatott. — Pozsony város az általa megyénk majorjától követelt adóbeli maradvány iránt a megye ellen támasztott szóbeli keresetétől, miután a peres ügy politikai uton leendő elintézve, jogfentartás mellett, az e tárgyban várt k. k. intézkedés megérkezéseig állott. — Földérteltett egy eset, mely mutatja, hogy a polgárisodás szelleme a legnyugatibb megyében, e tekintetben jó hire dacára, még nem birt elég erővel az apró kényuraságoknak ősi szokás szerinti hivatalos botoztatásban kitörő magányboszszujok vadságát féken tartani. Halljuk az esetet egyszerűsítve; egy szegény nemesember, kinek felfogadott és már foglalóval lekötött szolgája később alkalmasint bormámorban egy másik gazdától is vett foglalót, A. szolgabíróhoz jó azon kérelemmel utasítaná hozzá azon szolgaleányt, mint kit ő előbb fogadván fel, kötelezettsége alól még fel nem oldozá; a tekintetes ur azonban épen ellenkezőt rendel, és midőn a szegény nemesember szándokát, a főbíróhoz intézendő panasza iránt kinyilatkoztatja, A. szolgabíró néptől összecsesdítvén, a szegény embert azon cím alatt: „hogy majd megmutatja ő neki, mit tesz egy bírótól a másikhoz futkározni“ lehatatja és megyehajdu által megvágatja. Mi történi e gyalázatos tette, mely az egész tiszviselő kart megpirithatná? A szerencsétlen panaszlónak, ha szegénysége bebizonyul, magánykereset-indíthatásra tisztügyési pártfogás fog adatni. — Miután hivatalos jelentés szerint a középponti vasutvonal környékén tetemes rablások, sőt gyilkolások követték el, melyek tényezőjüül a vasutnál dolgozott, de elbocsátott kereset-nélküli munkások lenni gyaníthatnak, ezen munkások, utileveik gondos megvizsgálata mellett, szoros rendőri felügyelés alá helyeztetni rendeltettek. — A' husár változatlan maradt.

Pestmegye évnegyedes közgyűlése folyó hó 17-én kezdetű főispánhelyettes ő. m. g. elnökele alatt. Mindenekelőtt a' kisgyűlések jegyzőkönyveinek hitelesítése vétetett föl; az ezekből felolvasott tárgyak közül kiemelendőnek véltük azon határozatot, mely az első alispán tudósítása folytán a' vasutnál foglalkozó beteg egyedek ügyében hozott. Szerettük volna, ha a' ns megye ez emberbaráti üdvös intézkedésre önkeble sugalmából vezetettik vala, egyébként felsőbb helyről jött figyelemzetés után is maga helyén van ez. Tudvalevő dolog, hogy a' folytonos és izzasztó munka, mely a' vasutnál az emberi erőnek ugyszólván tizenharmadik próbáját is megkíséríti, a' betegek száma részben a' mostoha's jellemtelen évszak és időjárás miatt is, néha aránytalanul növekszik, kiknek aztán a' város — közvetlen hatósága alá nem tartozván, illy állapotban helyzetök legszomorubb, a' ns megye ez iránt első alispánját bízta meg, ki is a' szükséges vizsgálatot megtévén, tudósítá arról a' kisgyűlést, mely határozá, hogy a' vasut mellett foglalkozó egyedek, ha megbetegszenek, gyógyíttatás végett a' vácsi kórházba vitessenek. A' költséget, melyet itteni ápolatásuk követel, a' vasutársaság fődözendi; nehogy pedig ennek rovására visszaélések történjenek, a' megye főorvosa ellenőrül rendeltetik.

Ugyanezen kisgyűlési jegyzőkönyvből adatott a' rendeknek tudomásul az is, hogy a' nm. helytartótanács a' közmunkáknak mikénti osztályoztatását mutató hét példányvet 's illetőleg táblázatot küldé át a' ns megyének használás végett. Mivel azonban Pestmegye ez érdemben már közgyűlésileg intézkedett, a' helytartó-tanácsnak ezen kőnyvitési gondoskodását a' kisgyűlés 's ez által a' közgyűlés is tudomásul veszi, egyébiránt pedig a' közmunkák érdekében kiküldött választványhoz utasították olly hozzáadással, ha-hogy az abban előadottak jobbak és célirányosabbak, mint az, mit a' rendek megállapítottak, ez esetben a' jövő közgyűlésre jelentést tegyen. — Pánczky Ede vácsi járás főbírájának hivatalos jelentéséből az is kiünt, hogy Váczon tiikos játékosok kezdék üzni kárhozatos mesterségüket, de felföldözöttvén, sőt éjente, midőn a' játék hevébe legmélyebben elmerültek, meglepetvén — széfutottak, ott hagyván a' nyeres véletlenre kitétt pénzhalmozást is, mely mintegy 50 frt lehetett; a' nyomozó megyei hivatalnok így a' bűnös játékosok közül senkit sem tartóztathatott le, de a' pénzt a' megyerendelésére annak központi hivatalához beküldé. A' kisgyűlés ezen elkobzott összevet a' házi pénztárba rendelé tétetni, mit a' közgyűlés is helyeslett. Nem épen a' laptalan volt itt E. S. thír urnak azon kívánata, hogy a' dollog menetének ekénti előterjesztésével a' tárgyat még befejezettnek nem tekinthetni, hanem azt továbbra is még pedig egész szigorral nyomoztatni sürgeté; e' kívánat ellenében nem is állott meg első alispán ur azon ellenvetése, hogy hiszen „éj volt, 's setét volt, 's játszóok szétugrottak 's közülök kit sem lehetett megragadni; mert azon hely, hol a' tilos játék gyakoroltatott, bizonyosan nem birtokos vagy

gazda-nélküli, ki ha nyomozás utján kérdőre vonatnék, az eltűntek nevei aligha napfényre nem derülnének; 's így ha játékok szabad volt, pénzök visszaadandó, ha pedig — mit a' rögtöni szétszaladás igenis valószínűvé tesz — tiltott munkában foglalkodtak, akkor az elkobzott pénzen fölül még száz arany büntetést is sürget rajtok megvétetni a' törv. Ha közéletünkben körültekintünk, a' kártyamirigyvet polgárink szegényebb osztályánál nemkülönbön fosztogatónak fogjuk tapasztalni, mint a' jártasabbaknál a' váltóhamisítást; pedig ennek megakadályoztatásában Pestmegye annyit tett, mennyit nem az egész ország együttvéve; csak lelkes hivatásának felelendet meg tehát Pestmegye, ha a' titkos játékosok veszélyes clubbja megsemmítésére is nyomozást határozott volna.

Ennyit a' kisgyűlésekből, melyek egyéb tárgyai a' megyének pusztán helyétére vonatkoznak, mi az olvasó közönséget annál kevésbbé érdekelheti, mivel nem érdeklé magát Pestmegye közgyűlését sem, mely azok felolvasatásának épen nem kölcsönze figyelmes füleket; ennek egyébiránt oka ama határtalan bizalom is, mely e' megyének minden tekintetben erélyes és buzgó eljárásu tisztikarában helyezve van. Térjünk át a' közgyűlés napi tárgyaira.

Sokan olly véleményben voltak, hogy e' gyűlésben semmi közlő tárgy nem fordulandó elő, minthogy a' közelebbi januári rendkívüli közgyűlés minden illyest lánghévében határozatlag eldöntött; de kik így vélekedtek, esalatoztak és esalodni fognak mindaddig: míg a' politikai és közigazgatási viszonyok a' mostani hasison nyugvandnak; mindaddig, míg egyik fél csak bizalmat, a' másik védelmet emleget, közmegnyugvást vagy elégtelési hangulatot az alkotmányos jogait gyakorló magyar nemesség gyűléstermeiben alaposan alig remélhetni; ez által egyszerűs mind az elfogultak elvégre azon meggyőződésre juthatnak, hogy ha a' fősvény feltékenységgel őrizett primae nonus romjain nem akarják egykor unokáik sorsát siratni, illő: hogy a' kor méltányos kívánatához engedékenyebben simuljanak. A' szónokok, ez uttal higgadt 's megfontolt beszédekkel terjeszték elő véleményüket, szónoklataikban nem hiányzott a' tűz, az elmeél, a' magasztos ihlettség, a' férfias állás 's a' parlamentarís modor, melyek a' legtulzabb demokrátiát is (ha vannak illyenek) épen úgy az illedelem korlátit közt tudák tartani, mint a' stabilista*) nézetüket tárgy-méltánylásra ébreszték. Így látva Pestmegye irányadását sokan bámulnak azon némely egyesek, sőt hatóságok által nyilatkozott vádon, mintha Pestmegye suprematiát akarna gyakorlani testvéreire, mint ha Pestmegyében csak igazító szónoklatok tartatnának 'sat. pedig hasonló eljárásával Pestmegye többnyire örködni buzog, miként minden megyének szoros kötelessége örködni a' nemzet alkotmányos élete fölött, 's ha néha hangosabban szólal fel mint a' tespedésben pangó elmámorosultak szeretnék, ennek jobbadán az oka, hogy alkotmányos élete látkörén olly csillagot sejt vagy pillant meg, mely vagy vész jósó, vagy szülendő lehet. Nem higgadt megfontolás jele tehát, minden nem megszokott mindennapiság miatt hanyathomlok gyanakodni; mi tiszteljük az ellenfél véleményét, méltányoljuk meggyőződését; elvűnket, akaratunkkat nyílt uton, értelmes szavakkal tudatjuk, mint becsületes emberekhez illik; ezt kívánjuk ellenfeleinktől is, azoktól t. i. kiknek eddig sem ezélljárt, sem elvét, sem akaratát tisztán megérteni szerencsések nem valánk, hanem e' helyett alaptalan ráfogásokat 'sat. terjesztgetnek. — A' tanácskozások egy k. k. leirat felolvasásával kezdődtek meg; mely válaszkép küldetett Pestmegyének múlt évj. aug. 27-én 's köv. napján tartott közgyűléséből Hont és Zágrábmegyék levelei érdekében tett fölterjesztésére. E' kir. leirat roszszalja e' megyének azon tettet, hogy Hont úgynevezett töredékének felszólaltat megyei felszólalásnak vevé, hogy kitételeiben, eljárásában, tanácskozásiban 'sat. a' törvény korlátin tul terjeszkedik; holott a' panaszolt kormányi intézkedések ő felségének tiszta meggyőződéséből erednek; ennél fogva az eddigi felírás egyszerűleg roszszaltatván a' megye oda utasítottik: hogy tartsa magát saját hatósági körében.

Sz. M. első alispán ezen leiratra tisztelettel megjegyzé, mikép azt egyszerűleg csupán tudomásul nem vehetni, hanem a' jegyzőkönyvben — mert felírni nem akar — megemlíttetni javasla: hogy a' megye rendei ezen k. k. leiratot annál fájdalmasabban vevék, mert a' vád, hogy saját hatósági körüket fen idézett felírásuk által túllépték volna, reájok nem illeszthető. Hasonló értelemben volt utána szóló K.

*) Megütöközéssel olvashatni a' N. U. 250dik számában Pestmegye mostani gyűléséről tett ama megjegyzését a' tudósítónak, hogy ő. t. i. az idegen közlő. Pestmegye szónokai az a' „hires oppositiónban“ több erőt, forróbb hevet, égetőbb vitaközlési tüzet várt volna, mint a' mennyit tapasztalt. „Vajjon nem szándékos ingerlés vagy pántolódás e' ez? Eddig az volt az illy urak panasza, hogy Pestmegye termében nem igen válogatják a' szavakat, hogy igazító beszédek 's inkább a' szivhez, mint észhez szólókat tartanak 's ezért gyanúsítatának a' szónokok, most pedig azért rovatnak meg, mert higgadtak! Vajjon tudják e' az illy urak mit eszelekesznek? t u d ó s í t ó.

L. t. b. is, ki a' pusztán tudomásul vevést épen nem helyeslé, ezélszerűen eszelekeszik tehát a' megye, ha jogait ovással conserválja. Szónok ezután a' leirat taglalásába boesátkozott 's kijelenté: mikép nem akar most némely német b. ö. l. s. e. k. azon thesise taglalásába ereszkedni: ha vajjon mistificatió e' az alkotmányos monarchia eszméje? 's hogy az ezen eszmébe foglalt uralkodó hatalom, vagy az alkotmányos elem: a' nép akarata praedominál e' egyedül azt mutogatá, hogy minden alkotmányos monarchiában 's így a' miénkben is a' kormányzó hatalom és az alkotmányos elem közti súlyegyen fentartása legszükségesebb, mert csak ez uton jöhet a' nemzet kormányával tisztába, melyet alapos okainak fölterjesztésével hibásnak vélt nézeteiről felvilágosíthat 's viszont a' kormány, ha elhajlani korszerűnek nem tartja, akaratát okokkal támogatva tudatja, a' kölesönös kiegyenlítés csak így lehetséges — mind a' két fél a' törvény paizsa alatt haladván. Mikép történik ez nálunk? Mi felírunk, hivatkozunk törvényre, melyet az eljáró kormány egy vagy más intézkedése által megsértettnek hiszünk, előadjuk ez iránti nézetünket támogatva törvényes okainkkal, 's kapunk választ, de mellyben okainkat megdöntő ellenokok nem hozatnak fel. 's a' t.

Különösnek találja még továbbá szónok, hogy e' megye a' kegyelmes királyi leiratban saját körében maradásra utasítottik, holott a' megyék institutiójában van azon erkölcsi kötelesség, hogy ezek egyenként 's együttvéve örködjének az ország integritása, jogai 's létezése fölött; nem lépték tehát tul a' hatósági korlátokat akkor, midőn a' felhívott fölterjesztést elhatározták. Szónok azért e' leiratra a' megye fájdalmit kívánja megemlíttetni a' jegyzőkönyvben 's azt, hogy midőn Zágráb és Hont megyék érdekében felírt, hatósági körét nem lépte tul, hanem inkább azon kötelességét teljesíté, mely minden megyét egyiránt illet. Ez értelemben szavazott E. S. th. és másod alispán is, ki a' leirat azon kitételére, hogy ő felsége a' közügyek elrendezésében saját meggyőződését követi, megjegyzé: hogy ott, hol a' nemzet életébe vágó közügyek elrendezéséről törvények vannak mint nálunk, az uralkodó, saját meggyőződését a' törvények akaratával azonosítania kell; egyébiránt a' leiratot ha nem sérelmesnek is, de sajt. álatosnak tartván az indítvány mellett szavaz. Ezen közelebbi nyilatkozatot E. S. th. határozatkép sürgeté kimondatni. K. I. a' leiratban teljes megnyugvást tudatá a' rendekkel, mert ugymond — ő felsége meggyőződését követi, 's kijelentéti ezen leiratban, hogy mindazon eljárás 's intézkedések a' kormány részéről, melyek ellen ns Pestmegye rendei szót emeltek, ő felsége tudatál 's akaratával történtek, így tehát a' megye részéről ez iránt fámadt aggodalom el van osztatva 'sat. (Folyt. köv.)

Abaujban febr. 23-án megalakult új tiszttartó. Alispánok lettek közfelkiáltással: 1. sz. Patay Sámuel, 2. sz. Kelez Istv.; főjegyző szavazat által: Szentimrey György; aljegyzők: Kunsch Gábor 's Kacsokovics András, tiszteletbeli főjegyzői címmel gróf Károlyi Eduárd; főügyész: Moys Imre; alügyészek: Teleki Péter; Csuka György; fődószedő: Putnok József; számvévo: Vécsey György; levéltárnok: Klestinszky Istv.; utfelügyelő: Tiszta Károly fősbírói ranggal; földmérő: Gerich István; főorvos: Horn Ferenc; tisztebeliek: Katona Géza, Heim Eduárd 's Óváry Pál; várnagy: Korponay Istv. Füzéri járásban főbíró: Bárczay Albert; alszolgabírák: Fekete Ferenc, Kelez Eduard; esküttek: Komjáthy Lőrincz, Bodnár Bertalan, Dessewffy István; aladószedő: Botka Istv.; biztos: Demeczky László; seborvos: Ardényi János. — Kassai járásbeli főbíró: Dombay János; alsz. bírák: Ferdinandy Bertalan 's Fekete István; esküttek: Lehovszky Lajos, Gosztonyi János 's Horváth Miklós; aladószedő: Demeczky Istv.; seborvos: Heim Eduárd. — Gönczi járásb. főbíró: Komáromy József; alsz. bírák: Kádas Károly és Péchy Gábor; esküttek: Botka Ferenc, Péchy János, Jászay József; aladószedő: Putnok Achilles; biztos: Komjáthy Sámuel; seborvos: Óváry Pál. — Csereháti járásbeli főbíró: Puky József; alsz. bírák: Martinidesz László 's Halmj József; esküttek: Földváry János, Ónody András 's Básty Gábor; aladószedő: Kriston Pál; biztos: Terbócs László; seborvos: Bartalos János. — Szikszói járásb. főbíró: Fáy Ábrahám; alsz. bírák: Péczely Ján., 's Darvas Imre; esküttek: Nagy Antál, Kenedics János 's Csuka Dániel; aladószedő: Putnok János; biztos: Kos János; seborvos: Hudacsko György. — Magtárfelügyelő: Mezőssy Pál. Csendbiztosok: Ferdinandy Rudolf 's Pamlényi Pál.

Erdélyi ügyek. A' Siebenbünger Botában olvasható, mikép nem bizonyos tudósítások szerint az erdélyi országgyűlést ő felsége aprilis 27-ére határozta legyen összehíni, szintazon lap szerint ezen alkalomra erdélyi főhadiparancsnok ő ex. ja. leendne az országgy. királyi biztos. Ezen hirre a' M. és J. 20ik száma azt jegyzi meg, hogy Kolozsváron közelebb elterjedt 's hitelesnek tartható hir szerint az országgyűlés későbbre halasztatott el. E' két ellenkező hír közül mindenesetre az elsőbbnek ohajtuk teljesülendését. — Az E. H. örvendetes tudósítást közöl Erdély fő-

városának már javuló félben álló közbátorsági állapotáról mondván: „A statarium kihirdetése óta nagy bátorságban élünk, mind mi ártatlan közönség, mind a gonoszak. Ennek pedig oka, hogy mind nappal szép időnk jár, mind éjjel oly derült holdvilágunk van, hogy egymást kikerülhetjük, sőt bátorságunk annyira hágott, hogy már a sétátra is számosan merünk kiseregleni a kora tavaszi enyhe lég élvezésére. Szépen vagyunk! Innen azonban erdélyi rokonink ne igen ijedjenek meg, hanem vigasztalják magukat azzal, hogy nem magányosan állnak ezen téren, mert Budapest és Magyarország nagyobb része tán csak annyiban különbözik a kolosvári közbátorsági állapottól, hogy itt holdvilágos éjen is nevezetes rablások történnek, még pedig épen azért, mert kikerülhetjük egymást, t. i. a' tolvaj az alvó rendört.

A károlyfejérvári püspökségi urodalom tisztái gyűlése az E. Hban következő „közfigyelmeztetést” s közkérelmet közöl: Miantán a' károlyfejérvári székesegyházat kirablándó, a' budai Ellinger Náthán, és sz. udvarhelyi Goldstein József nevű zsidókat mult december 27én esti 8 óra után ben az egyházban elfogták, és a' püspöki urodalmi börtönbe zárták: az urodalmi tisztség mindent elkövetett arra, hogy nemcsak ezen vétkek merénynek környüállásai tisztába hozassanak, hanem a' tolvajoknak részes társai is világosság-ra jöjenek; mely végből mindjárt a' kinyomozás elején több törvényhatóságot felszólított bizonyos a' vallomásokkal összefüggő körülmények kipuhatólása és felvilágosítása végett, s e' részben ezennel nyilvános köszönet nemcsak Udvarhely város tanácsának, mely rendőri hamarsággal*) jolly tudósítást tett, mely a' kinyomozás jó módjával vitelére némi világosságot nyújtott. Az eddig végbevett munkálatokból a' két elfogott zsidó ellen annyira világos a' tolvajvársági merény vétkessége, hogy lehetetlen képzelnéni bírók, kinek a' haza, közjé s polgári vagyon- és életbátorság szívén fekszik, hogy őket maga idejében a' legkeményebb büntetéssel ne sújtsa; azonban, mivel úgy látszik a' nyomozás fonálából, hogy azon sok templom-kereskedő-bolt- és magányos ház-felverést, melyek a' közelebbi időkben történtek, egy mesterségesen alakított, meszsze kiterjedő, titkos tolvajbanda, melynek a' fogoly zsidók is tagjai, követte el, s melynek tagjait felföldözni a' közjé érdekében áll: ennélfogva tisztelettel szólítatik fel a' „két magyar hazában” létező minden törvényhatóság, rendőri hivatal s elöljárók, sziveskedjenek ezen tárgyra figyelemmel lenni, s ha oly körülményeket fűdöznek fel, melyek ezen ténynyel kapcsolatban lennének, vagy arra világosságot nyújthatnának, az illető személyeket kérdőre vonni, s az eredményről ezen urodalmi tisztséget az irományok átküldése mellett tudósítani méltóztatassanak. Közöltük ezen felszólítást annál is szívesebben, mert ama morális romlottság, mely eddig is ugyan, de kivált újabb időkben személy- és vagyonbiztonságot egyiránt veszélyeztet, erélyes örökös által—hanem is gyököstől, legalább nagyjából kiirtassák; s hogy ébredjenek föl az illetők, mikép rendőrségi viszonyunk csak ugyan nem áll oly lábán, mely mellett párnáinkon aggály nélkül alhatnók át az éj szótétét! ezen tehát segítők kell pedig saját erejükkel. — A' nagyenyedi casinónak mart. 4én nagy napja volt. Délben a' megye teremében írja az E. H. a' főisp. asztalelnöke alatt 83 részvényes és foglalkozó együtteséből maga költségén, jelen levén az ezredes, és más itt levő tisztek mint foglalkozók. Az ebéd igen szép s élénk volt, nem hiányzottak pohárköszöntések is; ebéd alatt katonai zenekar mulattatá a' vigadókat. Estve pedig magunk költségén hölgyeknek igen szép és vig táncmulatságot adánk, melyből ma reggel 6 órakor nagy meglepüléssel távozott minden. — Résztvényesink és a' közönség annyira megkedvelte az illy ebédkezést és bált, hogy hihetölég évenként elő fog ez fordulni, mint gyaníthatni, casinónk születése vagyis megnyitási napján, mely volt 1843. jan. 14én. Multság fűszerezi a' fásztó életet, ez szüli a' socialis haladást, azért csak rajta, őrítjük a' poharakat! hiszen magyarok vagyunk. — Küiküllő megye közgyűlése egy nem vélt környüállás miatt martius 11éről 26ára tétetett. A' kolosvári napló annyi és oly nevezetes lopási és gyilkolási merényről tesz említést, melyek a' pesti betyárságnak sem válnának szégyenére! azonban jobb időket remélnék, mert ki van hirdetve a' statarium, lesz tehát akasztás! szegény vigasztalás! — Martius 9én Kolosvárra érkezett hiteles tudósítás szerint az erdélyi határszéli 2od oláh ezred egy zászlóaljja s az első székely ezred egy zászlóaljja a' lengyel mozgalmak következtül sietve Bukovinába utastattak. Későbbi tudósítás szerint pedig ugyanezen zászlóaljok a' mármaros határszélékre rendeltettek. — Nagy Dobán, febr. 21kén Csomós Sándor Középszolnok megye volt buzgó szolgabírája — mart. 3kán pedig Somai Lajos doboka-megyei th. — Úgy Csávási Elek és Gvardasoni Domonkos jobblétre szenderültek. †

*) Végre tehát! mégis akadunk rendőri hamarságra! A' beküldő.

Budapesti napló. Csütörtökön nádorunk névnapján ünnepélyesen nyitott meg a' nemzeti muzeumban rendezett Pyrker-képesarnok, mely alkalomra Kubinyi Agoston kir. tan. s muzeumgazgató derék beszédet tartott, velős ismertetését s osztályozatát adván e' 190 festészmű-darabra menő gyönyörű ajándéknak, melyet Pyrker egri patriarka-érsek a' nemzeti museum s művészet évkönyveiben nevé dicsőítve örökítette meg. A' tisztelt igazgató beszédére Schedel Ferencz m. egyetemi könyvtárór s akadémiai titoknok választott, derék adatul nyújtván a' szobrászat, építészet, festészet, hímzés s ezekkel rokon szépművészetnek hajdan és közkorunkból; mire a' tisztelt igazgató a' főherceg nádor mint a' nemzeti museum törvényes párlfogója nevében s engedelmével a' képesarnok ajtószármait köz szemlére feltáratá, s erre a' mintegy 500 főnyi néző-koszorú annak szemléletben gyönyörködött. — A' Bácsmegyében fekvő 70 ezer (1600 □ öles) hold területű jankováci urodalmat Stametz bécsi bankár 1,800,000 pfton megvette. — A' kerepési uti valahára még sem leendő utolsó izraelben, mert mellékoldalaira fasorokat ültetnek, miszerint a' pestiek árnyas sétányban juthassanak a' Rákosra vezető lélekzókig, s a' vontatásban megizadt utas enyhes lombok alatt pihenhesse ki fáradalmát. Egyébiránt, ha így halad a' városi hatóság, eléggé nem méltányolható gondossággal igyekezik az uti hiányokat fedezni, mert hir szerint legközelebb az illői széles uti s viruló sétasorral díszesül. — A' „Széchenyi-liget” tehát és illó-kerepesi uti lombozatok a' városi porfelhők ellen még is védszerű, fognak szolgálni tündökönnék. — A' merész léghajós Lehmann, ki minap Főtig repült, döcögő parasztszekeren még aznap vergődött vissza Pestre s ha ide engedi még ma néhány magyar fellengősdível felrepül. Szerencsés utat boldog kalandozó! ki egy kis kedvtöltesedért ezreket raksz szedbedbe, míg mi fáradalmunk mellett jobbadán laposgatól környezetten bálunk utána. — Bosco bívész, melölt Európából végkép eltávoznék, a' nemzeti színházban f. hó 19 első mutatvány-cyclusával lépett föl, minden rendű fölrugtatott belépői árak mellett zsufolt számú nézőség előtt, min épen nem csudálkozhatni, mert nagy zajt ütött apró eseleivel már magánykörökben is. Ma déli tizenkét órakor Bosco másodsor új mutatványokkal léped fel, holnapután vagy is 24kén pedig utósor. — Vásárunk vendég tolvajai közt esinoska nők is találtak; egyébiránt 26, köztük egy pár uracs hívőse került. A' dologház 178 férfit és 184 asszonyt táplál, kik Istennek hálat' egészségesek és szorgalmasak. — Fáradhatlan írónk Stancsics Mihály, ki nevelés körüli szükséges kézi könyvek szerzésében már eddig is elvitázhatlan érdemet szerzett, legújabbban nyelvtanulók számára megint czélszerű könyvet készített, s ez: „Francia nyelv tan” melyben szerző illy könyvek készítése körüli jártassággal röviden adja elő a' nyelv alapszabályit, s előszavában helyes okokból más nyelvek fölött a' francia nyelv megtanulását ajánlja. E' kézikönyvet ezenkívül terjedelméhez képesti olcsósága is főleg nevelőintézeteknél igen használhatóvá teszi; ára 24kr. pp. A' Kisfaludy-társaság megbízatásból Erdélyi János titoknok által szerkesztett „Népdalok népmondák, melyek közvetlen a' nemzeti életből vétetvén, a' gyűjtemény első kötetében is oly nagy részvételt fogadtatnak, külföldön is hírre jutottak; s már E. urhoz kérés levél is érkezett, miszerint e' dalokat németre fordíthatni engedje meg. Említett első kötet 2 huszasos népszerű, és 4 huszasos díszpéldányokban adatott ki; mi által azon kettős czél éretik el: hogy hölgyeink olvasó-asztalaín is megfordulhat, míg más rész a' nép közt, mely semminek sem örvendhet jobban mint illy mulattaló olvasvány-nak, minél inkább elterjed. S már most bizony remélhetjük, hogy ez érdekes gyűjtemény folytatni fog, de legkívánatosabb, hogy dallamok (melódikák) is minél több adassanak ki, mert ezek szívvelható hangjaiból leghívebben fogja olvasni még a' nyelvünket nem értő zenészközlet is egész földkerekségen a' magyar nép vidor. jászki kedélyét s mély érzelmi lelkületét, mely eredeti zenéje typhusában tükröződik.

Anglia.

Mart. 5kei alsóházi ülésben Cowper a' minski apácák ügyét hozá elő, nyomtatékos szavakban francia s római adatok után beszélvén el a' tudvalevő történetet. Angliában is — ugymond szónok, fordultak elő vallás miatt barbár üldözések, VIII. Henrik alatt a' római katolikusok, s „véres Mária” alatt a' protestansok ellen, de illy méltatlanságok nyugati Európában már rég megszűntek s még a' pyrenaei félszigeten is kénytelen volt az átkos inquisitói rendszer a' század világa előtt háttérbe szorulni. Ha még most hasonló kegyetlen üldözéseket Oroszországban gyakorlanak: kötelezőgök a' művelt európai hatalmasságoknak szót emelni ezen barbárság ellen. A' mint szónok értesítve van, ő felsége kormány hiteles okiratokkal bír ez eseményekről és szónok épen ezen irományok előterjesztését indítványozza. Peel: a' kormány semmi külön irományokkal nem bír a' kérdéses tárgyban, kivéve egy levelet a' varsói követől — egy igen tiszteletré méltó gentlemantól, melyet az a' külügyi státustitkárhoz intézett s melyben ama biztos meggyőződését fejezi ki a' levélirő, miszerint ama kegyetlenkedések, melyek legelőször a' francia lapokban voltak közölve, Lengyelországban nem fordultak elő, s miszerint az e' részbeni hírek vagy egészen alaptalanok, vagy legalább igen tulzotak. Ha igaz lenne a' történet, szóló azt szerfölött sajnálná, de meg van győződve, hogy illyen dolgok az orosz kormány helybenhagyása vagy előleges tudomásával nem történhetek. Ugyanezt nyilvánítá előtte az orosz követ is, hivatkozván Miklós czár értekezésére, melyet az minapi látogatásakor a' római pápával tartott. Figyelmezteté továbbá szónok a' házat: ne avatkozzék idegen státusok belügyeibe, mik azt népjogi törvények értelmében nem illethetik. „Miről tanácskozánk, folytatá Peel, minmagunk ma este négy óra fo-

lyaság? Azon állítás fölött, hogy az ország egyik (andoveri) szegényi dolgozóháza lakosai — alattvalóji ez országnak, kiket semmi egyéb vétek nem terhel mint a' szemrehányás, hogy szegények — olly csontok órlésére lőnek használta, melyek közt állítólag emberi csontok is találattak s hogy ezen szegények, éhségtől üzetve, a' csontokban maradt velő felett is veszekedtek egymással; illy rosz s iszonyatos a' szegényekkel bánásmód a' kérdéses dolgozóintézetben. Lehet e' borzasztóbb vádat emelni? S még is bizonyára nagyon rosz néven vennők, ha a' francia kamrák valamelyike hivatva érezné magát ezt tanácskozási tárggyul kifizüni; sőt minden esetre joggal várhatnók s várhatjuk, hogy e' benső angol ügy elintézését az angol parlament vagy kormányunk hagyják. Reményem így fogja fel a' ház is az illedék szabályait, s ezen orosz események fölötti vizsgálatot egyenesen az orosz hatóságokra bizza. Legyen szives tehát a' tisztes tag indítványát visszavonni, nehogy mintául szolgálható veszélyes példát adjunk, mely más státusokat irányunkban könnyen hasonló lépésre indíthatna. Erre Cowper indítványát viszza is vette. — Vége levén e' tanácskozásnak, a' fentebb említett andovergyeleti eseményt Etwal hozá szőnyegre s egy külön vizsgáló bizottság összeülését indítványozá, mely indítvány mind a' mellett, hogy azt Graham az e' tárgyban már meghozott czélszerű rendelkezések említésével ostromlá, némely módosításokkal 92 szóval 69 ellen elfogadtatott.

A' dublini repealegyelet legutóbbi hetigyűlésében egy hosszú levelét olvasták fel O'Connell Dánielnek Londonból febr. 27kéről, melyben az erős szavakkal kel ki a' felsőházban St Germans által behozott „irlandi élet” s vagyonvédelmi bill' ellen. Levélirő a' billt az ir nép szolgáltság alá hajtására czélzó rendszabálynak tekintti, mely az előbbi hasonfajú törvények fölött még az által vija ki a' pálmát, hogy nem bizonyos időre hanem mindenkorra van számítva. A' tory s whig peerek általános beléegyezése ujjában tanusítá, mikép érez Irland iránt Anglia, mi tehát egyszersmind ujjabb ösztönül szolgál megmaradni a' repeal mellett. O'Connell Móricz egy levelét olvasá fel Melbourne lordnak, melyet ez Crean Márton esq. repealegyeleti taghoz intéze, melyben ama bill szükséges és hasznos rendszabálynak nevezetik, mi ismét azt bizonyítja felolvasó szerint, milly keveset bízhatik Irland a' whigekben. A' heti jövedelem 227 ft szerlinget tón.

Franciaország.

Febr. 23kai algiri tartalmas hiv. tudósítások rövid kivonata az, hogy Abdelkader Bugeaud marsal seregétől szorítatva febr. 19kén a' kabyl hegyiséget oda hagyván, lovasaival Hamzán át dél felé vonult. — Febr. 25kei algiri hírek szerint Bugeaud marsal Issertől, miután a' hűtlen kabyl törzsek megfenyíté s Abdelkader elvonulásra kényszeríté, 24kén Algirba viszszerkeztet. Bar tábornok ekkor épen a' néphad felett szemlélet tartá, melynek sorain a' marsal hadlába keresztül vonult; ezek mind napbarnította s porborította legények — egyenruhák vászon s állathór-darabokkal foltoztatvák; hat hosszú hónapig álltak a' táborban s esőt, hideget s minden gondolható fáradalmat szenvedtek. Nyugatról jelentik, miszerint Lamorieière tábornok O-ránba megérkezett s Cavaignac tábornok, miután Abdelkader ősi tanyáját a' marokkai határokon sikertelen nyomozta, s a' lekonzolt Montagnac féle hadláb tetemeit eltakarítá, Tlemsenbe tért viszza.

Febr. 26kai kir. rendelet a' mezőgazdasági czélokra, főleg a' marha számára használtató só árárt 30 centimeről 5re csökkenté kilogramonként; mindazáltal a' vásárló rovására olly anyagok kevertetnek közéje, mik azt emberi táplakészítésre alkalmatlanná teszik.

Beauharnais marquis, Josephine császárné sógora, kilenczven éves korában s vak állapotban meghalálozott.

Az algiri tudósítások febr. 28aig terjednek. Az „Akhar”ban Bugeaud marsal nyilatkozik négy hónapi hadjárása fölött. A' marsal tüstint Algirba jövetele után az épen akkor szemlén összegyűlt órhadhoz beszédet intézett, melyben többi közt mondá: „Hosszu krísisen mentünk keresztül, s még sincs minden egészen bevégezve. Abdelkadernek már csak 3—400 lovasa van s ereje nem kíséretében áll, hanem inkább a' törzsekre nagy befolyásában, melyek vele rokonul éreznek, mert ügye egyszersmind vallásuk keriteni? Ennek oka igen egyszerű. Ellenük folyvást szökik előttünk csekély kíséretestül, s állhatatosan kerüli az összeütközést; rókakint ácsuszik a' legkeskenyebb szorosakon s majd hozzáférhetlen sziklákon; misem tartóztatja föl menetét, semmiféle poggyász nem teszi azt súlyossá, mert mindenütt kap elég ételmet serege s lovai számára; be-tegeit és sebesülteit szívesen fogadják s ápolják a' hitrokonok, használhatalan lovait ujjakkal pótolják; ellenben a' mi metalán hátrahagyott sebesülünk s beteginknek fejüket szeldelik le. Így Abdelkader hatalma valóságban egyesült

segédforrásokból áll. Hogy tehát hatalmát meglőrjűk, az arabokat szükség tönkre tennünk. 'S e' miatt pusztítánk annyit tüzzel és vassal. Talán barbárnak neveznek majd; de én felül helyezkedem a sajtó szemrehányásán, meg levén győződve, hogy országunknak hasznos szolgálatot tettem. Szememre hányják, hogy miért nem viselem lovassággal a háborút; ugye de a lovasságnak vonalra van szüksége, betegeit hátra nem hagyhatja, 's nem halad sebesebben a gyalogságnál. Ez igazoló nyilatkozata a' majd minden oldalról meglámadott Bugeaud marsalnak.

Lengyelország.

A' poseni hírlap következő jelentést közöl: azon vétkes merényletek, mikkel a' lázadók Posen várost 's tartomány nyugalmát megháborítani akarták, esirájokban elfojtatván, a' hatóságok ébersége a' békes polgárokat ezentul is hiven óltalmazandja a' fejtelenség dülő véseitől. A' vétkeseket, kik elvakult állapotjokban illy gonosz merényre határozták el magokat királyok 's hazájok ellen, a' törvény szigorúsága érendi. Reméljük, mikép azok száma nem fog szaporodni, 's nem leend szükséges, a' legfensőbb kabineti parancs rendeletét alkalmazásba hozni. — Ti, kik magotokat hamis állítások által elcsábítottat engedeték, ingadozván a' király iránti hűségben, térjeteek vissza kötelességtetekhez, 's ti, kiknek gondolkozásuk jó 's tiszta ugyan, de kik eddigelő nem bátorkodátok ezt nyíltan megvallani, csatlakoztatok a' kormányhoz 's bizonyítsátok be, hogy lengyel nemzetbeli porosz alattvaló is szentnek tartja esküjét. — Posen nagyhercegség lakosai! Örvedetes azon észrevétel, hogy tulnyomólag nagyobb rész közületek idegenkedik ama vétkes tervektől, sőt hogy a' lakosság a' városokban ugy mint a' falukon származási 's vallási különbség nélkül nagyobb-részt azon akaratnyilvánítás mellett szövetkezett, mikép a'

közbátorlét fentartása végett kész a' hatóságoknak segédkezeket nyújtani. Továbbá is vessétek meg ama sugallásokat, mik a' fenálló rend felforgatására 's fejtelenség előidézésére czéloznak. Emlékezzetek azon jótétemények 's jogokra, miket a' porosz kormányzat alatt élveztek; emlékezzék főleg a' mezei nép arról, hogy mi volt és mi jelenleg. Bizzatok a' kormányban, melly erővel 's komoly akarattal bir titeket óltalmazni 's mindenek előtt legyetek állhatatosak hűségben és szeretetben királytok iránt. Posen mart. 11. 1846. Colomb parancsnokló tábornok. Beurman főnök.

Posenből mart. 11kei tudósítások jelenik, mikép a' pudewitz hatóság feliratának néhány nappal előbb történt megérkezete, melly ugyanis katonai segedelmet kért a' nevezett város számára, szerfölött nevezetes lázadási körjelein alapult ama városban 's annak vidékén mutatkozott forrongásnak, minek legerősb bizonyítványa a' poseni parancsnok által tett katonai rendelkezések, mi bizonyára nem történik, ha legnagyobb szükség nem parancsolja, miután Posenben is olly igen érzik most a' katonai védelem szükségét; Steinaecker tábornok pedig nem olly parancsnok, kit merő aggodalom határozzon valamire, sőt eddigi rendszabályai homlokukon viselik az alapos czélszerűség bélyegét, valamint tulságosaknak sem nevezhetni azokat. Mart. 10kén délelőtt három század dzsidás érkezett Bukból Posenbe, kik is Vilmos-téren a' parancsnokló tábornok előtt tisztelkedvén, ezután a' wallischei hidon és ó városon keresztül Kurnik felé nyomultak, hol is a' hadi erő illy módon fokokint növekszik. Kurnik, Schroda és Miloslaw vidékek ismételtesek politikai merényletekre hajlamukról. Az említett csapatok innen egész az orosz határszélig fognak terjeszkedni a' lázadókat az egész tájból kiűzendik. Mostan több száz felkelő van már elzárva, számosan még Kurnikban őriztetik a' ka-

tonák által. Nevezetes kolompasok azonban tüstint Posenbe vitettek 's azért láthatni ott naponkint több egyednek bilincsezen behozatását.

Elegyár.

Canadában egy társulat alakult, melly a' köztársaság éjszaki státusait a' britt birodalomba keblezni szándékozik.

Azon chinai oklevélben, melly által a' katolikusoknak engedett vallásyakorlás a' protestansokra is kiterjesztetik, a' keresztényen vallás e' két főfelekezete következőleg jellemzettik: a' katolikusok „emberek, kik a' képeket tisztelik,“ — a' protestansok pedig olly „emberek, kik könyvet olvasnak.“

A' lengyel-orosz határon az inség is sokat tesz az elégületlenség terjedésére. Ollykor 10—20,000 emberből álló tömegek mennek át Poroszországba, kiket a' nyomor hajt 's a' katonaság ismét viszsanyom. A' porosz kormány atyailag gondoskodik az inség-enyhítésről.

Legelső ízben mutatkozék most a' vasutak előnye háborús időkben. Ausztria és Poroszországban egész hadsetek szállítottak néhány vonallal, 's olly tereket, mik átutazására különben öt nap kivántaték, öt óra alatt haladtak meg. A' pattantyu-szert is így szállították.

A' tavasz ezen sajnálatos villongások közepett mindenütt igen pompásan jelentkezik. Augsburgban mart. 1jén tarka lepék szállongtak, mindenféle virágokat láthatni a' szabadban, 's a' tuskobokrok 's eserjék igen szépen fakadoznak. Párisban egyegy nap 2 ezer franknyi ibolya kél el most.

Dunavizállás: martius 20kán 10' 6' 6'' az 0 felett.

23ik szám.

ÉRTESÍTŐ.

1846.

Gőzhajók járása.

Pestről B e c s b e naponkint. Indulásidő: reggeli hét óra.

„ Zimonyba, Eszéket érintve, le 's fölmenet minden kedden.

„ Drenkovára, minden vasárnap, Titelt érintve le 's fölmenet minden pénteken.

Indulás-idejük az alsó állomásokra utazó gőzösöknek: reggeli öt óra.

A' következő változások, valamint az újregyzéken kívüli szállítás különösen fog közzétetni.

Pest mart. 13kán 1846.

Gőzhajózási hivatal. 3—3

A' nmélt, magyar kir. udv. kincstár részéről hirdetteték, hogy ő felsége a' zombori k. k. igazgatóságnál egy ideiglenes irnokot évenkénti 300 pftnyi fizetéssel, és 60 pftnyi lakbérrel, természetvényben pedig 18 p. mért kétszörös buzával és 6 öl tűzifával felállítani legkegyelmesebben parancsolván; —

kik ezen hivatalért folyamodni kívánnak, ebbéli a' szükséges oskolai és egyéb bizonyítványokkal ellátott folyamodványaikat, mellyekben a' honban divatozó nyelvekben jártasság is behozonyítandó, legfeljebb folyó évi mártius 20ig a' zombori k. kincstári igazgatósághoz benyújtani tartoznak. 2—3

Áresőkentési hirdetvény.

536. sz. A' nagyméltóságú magyar kir. udv. kincstárnak f. é. február 11kén 543lik szám alatti kegyes rendeletek következtében közhírré tétetik: miszerint az ujon építendő kézmárki kir. só- és 30ad épületeknek végrehajtása áresőkentési uton történendő. Ennek következtében azon műmesterek, kik a' fenemlített építéseket magokra vállalni szándékoznak, ezennel felszólítottanak 1846dik évi április 29kén a' kir. só- és 30ad hivatalban kézmárkon az alább kitett bánatpénzzel ellátva megjelenni: ugymint: Kőműves és napszamos munkáért 226 ft. Kőműves anyagok szállításáért 430 ft. Kőfaragó munkáért 11 ft. Ács-munkáért 86 ft. Ács-anyagok szállításáért 211 ft.

Asztalos munkáért 65 ft.
Lakatos munkáért 50 ft.
Kovács munkáért 20 ft.
Üveges munkáért 13 ft.
Fazekas munkáért és öntött vas-kályháért 20 ft.
Rézműves munkáért 14 ft.

Összesen 1146 ft.

Hogyha valamely műterő, vagy mesterember az egész építést felvállalni kívánná; akkoron a' fentebb kitett összeveget az áresőkentés előtt lefizetni köteleztetik.

Az építésekre vonatkozó tervek és költségvetések, nemkülönbben az áresőkentési és szerződési feltételek szokott hivatalos órákban a' kézmárki kir. só- és 30ad hivatalban megtekinthetők. — A' magyar k. építési főigazgatóság által. Budán, 1846dik évi mártius 12én. 2—3

Hirdetés.

Néhai tudós Schwartner Márton urnak a' pesti királyi tudományos egyetemen a' Diplomatika és Heraldika tanítójának, könyvtár-örjének és a' bölcselkedő kar seniorának hagyományából 100 pft. ajánlatik a' következő tárgyról készitendő legjobb értekezés jutalmául: „Unde fluxit, et quibus rationibus innititur, Verbóczy doctri na de patria potestate?“ (Honnan eredett és minő okokra támaszkodik Verbóczy tanítása az apai hatalomról?)

Azon értekezés, melly a' jutalmat megnyeri, máshonnan e' czélra ajánlott költség-gel kinyomatik, és annak 12 példányai szerzőjének általadatnak.

A' határnap, a' meddig azok, kik a' kitett jutalomért vetélkedni szándékoznak, értekezéseiket az idevaló királyi tudományos egyetem nagyságos Rectorának postabér-terhe nélkül általküldeni tartoznak, jövő

1847ik esztendei február hó utolsó napjára van kitűzve; azon nap pedig, mellyen a' 100 pforintból álló jutalom a' legjobb értekezés szerzőjének odaítéltetik, 1847ik esztendei július 15 napjára határozottat.

Az ollyan értekezés, melly az ő szerzője nevét nyilván kijelenti, ezen tudományos vetélkedéshez nem boesáthatik, hanem csak az ollyan, melly valami jelszót a' homlokán viselvé, a' szerzője nevét, és más öt megismérteő jeleket egy melléje kapcsolott, de zárva lepecsételt levélkébe foglalja, mellyen kívülről ugyanazon jelszó legyen írva.

Ezen tudományos vetélkedésre mind a' hazai mind a' külföldi tudós férfiak meghívattak, kik az ő értekezéseiket deák, magyar, német vagy francia nyelven készíthetik — Kelt Pesten, február 26án 1846.

A' Schwartner jutalom-hagyományának igazgatói. Pálma Elek egyetemi jegyző. 3—3

Bosco 3 rendű mutatványai.

Bosco a' híres bűvész elutazása előtt a' magyar nemzeti színházban három egyiptusi bűvészet-mutatványt adand, u. m. mart. 19kén esütörtökön, 22kén vasárnap, és 24kén kedden. Ezen mutatványok előadásának kezdete mindig déli 12 óra pontban, vége 2 után, Páholy- és zártszék-jegyek kaphatók a' bűvész szállásán az Angol királynéhoz ezmézt fogadóban első emelet 15ik szám alatti szobában. — Bővebb értesítést a' napi hirdetvény közlend. 3—3

Hirdetvény.

Ő es 's ap. kir. felsége a' bánági és aradmodenai kincstári uradalmakban létező temesi, nagy-beckerekéi, verscezi, lippai, lugosi, oraviezi, pécskai és aradi kincstári ügyészségeken felül, még Csátadon, Szőregen, Dentán, Rékason, és Bogványban, összesen öt új ügyési hivatalt olly módon méltóztatott legkegyelmesebben rendszeresíteni, hogy a' temesi, lugosi és pécskai ügyészségekhez egy egy segéd, — azonkívül a' temesi ügyész mellé két irnok, a' többiekhez — pedig mindegyikéhez egy irnok, és egy hajdu adassék.

Az ügyészek 600 pftnyi évi díjjal, 50 ft. irószerváltási általánnyal, szabad lakással, 80 pozs. mért kétszörös, 101 p. m. zab, 288 mázsa széna, 6 szekér szalma, és 30 öl tűzifából álló ellátási díjjal; — a' temesi ügyészségi segéd 400 pftnyi évi díjjal, 's 150 ft. lakbérrel, — a' lugosi és pécskai segédek pedig 300 pftnyi évi díjjal, és 100 ft. lakbérrel, 's mind a' három külön 25 p. m. kétszeres gabona és 20 öl tűzifa ellátási díjjal; — az aradi ügyészségi irnok 300 f. a' többi 14 irnokok pedig 200 ft. évi díjjal, és mindnyájan 48 ft. lakbérrel, 24 p. m. kétszeres buzával és 6 öl tűzifával lesznek ellátva.

Azon egyedek tehát, kik a' fennevezett legkegyelmesebben rendszerített új hivatalok egyikét elnyerni o hajtanák, e' részben folyamodványaikat az elvégzett tanulmányok, eddigi hivataloskodásuk, tiszta erkölcsiségük, 's a' törvénykezéssipályán szerzett ismeretükről hitteles bizonyítványokkal ellátva a' nm. m. kir. udvari kincstárnál vagy a' temesi k. kincstári igazgatóságnál benyújtani ügyekkeznek 2-3

Ölfa-eladás.

A' f. ls. es. kir. család jószág ráczkevi uradalom főtisztai hivatala részéről ezennel közli az adatok, hogy az uradalmi erdőkben 1846 év folytatában vágatott ölfa folyó évi má tíus 30kán következő raktárakban, kedvező feltételek mellett közárverés útján eladatik és pedig: Az újfalusi raktárban 700 öl puha hasábfa „ „ 78 öl puha gömbfa „ „ 21 öl kemény „ „

A' sillingi raktárban 260 kemény hasábfa „ „ 115 „ gömbfa „ „ 600 puha hasábfa „ „ 138 „ gömbölyűfa Az árverés megirt napon reggeli 9 órakor kezdetik az újfalusi raktárban és folytatattatik a' sillingi raktárban. — A' venni szándékozók fen kitett helyeken szükséges bánatpénzzel ellátva megjelenni kéretnek. Kelt Promontorban, martius 8dikán 1846. 2—3

Soussigné français de nation, a' l' honneur de prévenir les amateurs de la langue française, qu' il désire se placer dans une maison comme maître de langue auprès des adollescens deja avancés dans l' étude de cette langue. — Son adresse dans ce bureau. 2—2

† A' kis-igmándi új majorban van eladásra 2—3 éves Koeltentaria panniculata 160 darab, darabja 12 kr. — Amorpha fruticosa 1000 darab, darabja 4 kr. — Celtis orientalis 300 darab, darabja 12 kr. és Sparcium junceum 200 darab, darabja 5 kr. mind pengő pénzben kitűzve. Venni szándékozók Bognár József gazdához forduljanak. — 2—3

† Orvos-állomás Turkevlben.

A' nagy kun kerületbe keblezett 9000 népességű Turkevi mezővárosban egy hatszáz huszonöt váltó forinttal, tiz pozsonyi mért buzával, ugyanaannyi árpával, három öl tűzi fával, és szabad lakással ellátott orvosi állomás állitattván fel: az azt elnyerni kívánók folyó évi április 24kére, vagy személyesen, vagy bérmentes levél által orvosi, diplomájik 's mindenféle bizonyítványaikkal a' városi tanácshoz folyamodjanak, azonban a' sebészetet is gyakorlóknak elsőbbség adatik. 1—3

† Gulya-eladás.

M. Bethlen János gróf ur Pestmegyébe keblezett Kis Körös várostól egy órányira fekvő esengödi pusztáján 151 darabból álló jót telett gulya szabad kezéül eladandó. Van pedig e' gulyában 5 számos bika, 67 hasas tén, 1 negyedű bika, 18 negyedű tinó, 20 negyedű üsző, 3 harmadű bika, 14 harmadű tinó, 23 harmadű üsző 's 38 rugott borjú. Az eladási feltételekről bővebben értesülhetni személyesen vagy bérmentes levél által Pesten mélt. gróf Ráday Gedeon urnál, Ócsán pedig Darányi Ignác jószágigazgatónál. 1—3